

Parkeringsplan

för Sollentuna kommun

REMISSHANDLING

SOLLENTUNA KOMMUN

www.sollentuna.se

Bakgrund

Sollentuna kommun befinner sig i en process av tillväxt där både den egna kommunen och regionen växer. Detta ställer krav på kommunens övergripande planering för att tillväxten ska vara långsiktigt hållbar. I takt med att Sollentuna växer ökar konkurrensen om mark i kommunens centrala lägen där mål om förtätning och attraktiva stadsmiljöer kan komma i konflikt med efterfrågan på parkeringsplatser. För att lyckas kombinera till synes motstridiga intressen och nå en hållbar stadsutveckling är arbetet med parkering ett viktigt styrmedel. För att hålla ihop det arbetet krävs en övergripande parkeringsplan med tydliga mål och åtgärder. Detta behov understöds också av kommunens översiktsplan, klimatstrategi och trafikpolicy.

Sommaren 2014 tog trafik- och fastighetskontoret fram ett underlag som syftar till att förbättra kunskapen om parkeringssituationen i Sollentuna, inte minst vad gäller situationen vid infartsparkeringar. I det underlaget redogörs för det antal bilparkeringsplatser som finns i anslutning till pendeltågsstationerna, hur dessa platser är reglerade samt vad de har för beläggningsgrad. Resultatet visar att ett begränsat utbud av parkeringsplatser för bilar inte är problemet i nuläget. Problematiken handlar snarare om hur och av vilka de befintliga parkeringarna används. Kommunala parkeringsplatser där det är gratis att parkera har full beläggning medan avgiftsbelagda parkeringsytor står tomma. Problematiken gäller t.ex. infartsparkeringar, där en stor del av de som parkerar inte är tåg-/busspendlare utan boende eller arbetande i närområdet. I rapporten redovisas också en rad åtgärder för att komma till rätta med detta. Främst handlar det om att med förändrade regleringar se till att parkeringar i första hand används för det som de är avsedda för.

Mot bakgrund av ovan har trafik- och fastighetsnämnden samt kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutat att ta fram en parkeringsplan för Sollentuna kommun. Parkeringsplanen ska vara ett vägledande planeringsdokument som i första hand riktar sig till kommunens planerare och beslutsfattare.

Parkeringsplanen innebär att arbetet med parkeringsfrågor i Sollentuna kommun blir mer omfattande än tidigare. För att parkeringsplanens åtgärder ska kunna genomföras krävs att resurser avsätts. Parkeringsplanen innebär även att arbetet med drift och underhåll kommer att öka. Även detta måste planeras för i kommande budget.

Organisation och arbetssätt

Parkeringsplan för Sollentuna kommun är ett kommunövergripande dokument som omfattar alla förvaltningar i Sollentuna. Arbetet med parkeringsplanen har utförts av en arbetsgrupp bestående av tjänstemän på trafik- och fastighetskontoret. Som stöd och bollplank har en styrgrupp funnits tillhands bestående av tjänstemän från miljö- och byggnadskontoret, stadsbyggnadsavdelningen samt trafik- och fastighetskontoret.

Arbetet med parkeringsplanen har förankrats internt och externt genom referensgruppsmöten och enskilda möten. Den interna referensgruppen har bestått av representanter från barn- och ungdomskontoret, kommunledningskontoret, kultur- och fritidskontoret, miljö- och byggnadskontoret, socialkontoret, Sollentuna Energi, Sollentunahem, stadsbyggnadsavdelningen, trafik- och fastighetskontoret samt vård- och omsorgskontoret. Exempel på externa aktörer som har involverats i arbetet är Trafikförvaltningen, Trafikverket och Företagarna Sollentuna.

Sammanfattning

Parkeringsplan för Sollentuna kommun är ett styrande planeringsdokument. Parkeringsplanen är ett verktyg för att uppnå de mål som formuleras i kommunens översiktsplan, klimatsstrategi och trafikpolicy. Parkeringsplanen är handlingsinriktad med en tydlig handlingsplan och genomförandebeskrivning. I handlingsplanen ges exempel på åtgärder som kommunen ska genomföra när det kommer till parkering. Syftet med åtgärderna är att bidra till följande mål:

1. En attraktiv stadsmiljö
2. En effektiviserad markanvändning
3. En ökad tillgänglighet och tydlighet vad gäller parkering
4. Främja hållbara färdmedel

För att säkerställa att arbetet med parkering går i rätt riktning ska åtgärderna följas upp kontinuerligt. I handlingsplanen har respektive åtgärd kompletterats med indikatorer. Sollentuna ska använda sig av dessa indikatorer för att följa upp att åtgärderna har genomförts.

Arbetet med parkeringsåtgärder måste prioriteras eftersom allt inte kan göras samtidigt. I parkeringsplanens genomförandebeskrivning ges en prioriteringsordning för åtgärderna i handlingsplanen.

Innehåll

Inledning	6
Behov av en parkeringsplan för Sollentuna	6
Syftet med en parkeringsplan för Sollentuna	6
Avgränsning	7
Disposition	7
Styrande dokument	8
Översiktsplan för Sollentuna kommun	8
Klimatstrategi för Sollentuna kommun	9
Sollentunas trafikpolicy	9
Målområden	10
Attraktiv stadsmiljö	10
Effektiviserad markanvändning	11
Tillgänglighet och tydlighet	11
Främja hållbara färdmedel	11
Nulägesbeskrivning	12
En växande kommun	12
Resvanor i Sollentuna	13
Parkering i Sollentuna	15
Verktyg för parkering	24
Avgiftsreglering	24
Tidsreglering	25
Zonindelning	26
Parkeringsanläggningar	26
Infartsparkering	26
Cykelparkering	27
Mobility management	28
Parkeringsnorm	29
Handlingsplan	30
1. Parkeringsplanen ska bidra till en attraktiv stadsmiljö	31
2. Parkeringsplanen ska bidra till en effektiviserad markanvändning	33
3. Parkeringsplanen ska bidra till en ökad tillgänglighet och tydlighet	36
4. Parkeringsplanen ska bidra till att främja hållbara färdmedel	38
Genomförande av parkeringsplanen	40
Zonindelning	41
Parkeringsnorm	43
Prioritering av åtgärder	47
Fortsatt arbete	48

Inledning

Sollentuna är en del av den växande Stockholmsregionen. Med sitt gynnsamma läge i regionen är kommunen attraktiv att bo och verka i. Allt fler väljer att bosätta sig i Sollentuna och kommunens invånarantal har ökat markant under de senaste åren. Detta ställer krav på en fungerande planering för att möta invånarnas behov av bostäder och service. Den ökande inflyttningen till Sollentuna kommer även att ställa krav på förbättringar och utveckling inom trafik- och infrastrukturuområdet.

Sollentuna har antagit en trafikpolicy som ger en långsiktig och gemensam målbild för trafiksystemet. I trafikpolicyen ges vägledning för hur kommunen ska arbeta med trafik och framkomlighet för att skapa en mer tillgänglig kommun för alla invånare. Målsättningen för trafiken i Sollentuna är att den ska gå i en mer hållbar riktning där gående, cyklister och kollektivtrafikanter prioriteras högt. Parkering är ett viktigt verktyg för att uppnå detta.

Behov av en parkeringsplan för Sollentuna

Varje bilresa börjar och slutar på en parkeringsplats. Planering och reglering av parkeringsplatser är ett av kommunens viktigaste verktyg för att styra trafiken, både på kort och på lång sikt. De avgifter och andra regleringar som kommunen väljer att ha på sina parkeringsplatser har stor betydelse för efterfrågan på parkering, färdmedelsval och destinationsval. Detta kan ge flera fördelar redan på kort sikt genom minskad trängsel och minskad miljöbelastning i trafiken. I ett längre perspektiv kan parkeringspolitiken även påverka bilinnehavet i kommunen samt ha betydelse i framtida exploateringsbeslut om lokalisering av bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Genom en effektiv parkeringshantering där efterfrågan på bilparkering minskas till förmån för andra färdmedel har Sollentuna goda möjligheter att nå uppsatta mål om ett mer hållbart transportsystem.

I Sollentuna ansvarar kommunen för en mängd parkeringsplatser men hittills har det saknats en samlad bild och tydliga riktlinjer för hur parkeringsfrågor ska hanteras. Sollentuna är i behov av ett planeringsdokument som ger vägledning för hur parkeringen ska ordnas i kommunen. En parkeringsplan blir ett viktigt strategiskt dokument för hur parkeringsfrågor bör hanteras i ett längre perspektiv och kan därmed även bidra till att regleringen av parkeringsplatser blir mer enhetlig i kommunen.

Syftet med en parkeringsplan för Sollentuna

Syftet med Sollentunas parkeringsplan är att underlätta kommunens arbete med parkeringsfrågor. Parkeringsplanen ska vara ett vägledande planeringsdokument som i första hand riktar sig till kommunens planerare och beslutsfattare, och ligger till grund för både översiktlig planering, detaljplanering, bygglovgivning och regleringen av kommunal gatumark.

Parkeringsplanens huvudinriktning är att säkerställa en effektiv användning av kommunens gator och markytor. Parkeringsplanen syftar även till att främja ett mer hållbart resande inom samt till och från kommunen. Parkeringsplanen ska fungera som ett verktyg för att uppnå de mål som anges i trafikpolicyn, däribland målet om en ökad andel gång, cykel och kollektivtrafik.

I takt med att kommunen växer och utvecklas så behöver parkeringsplanen uppdateras. För att planen ska vara aktuell bör den uppdateras var femte år eller oftare.

Avgränsning

Då parkeringsplanen riktar sig till kommunens planerare och beslutsfattare är en naturlig avgränsning i planen att endast behandla de former av parkering som kommunen har rådighet över. Parkeringsplanen är därför inriktad på de kommunala parkeringsplatserna i Sollentuna. Parkeringsplanen behandlar både hur befintliga parkeringsplatser ska regleras men också hur parkering ska ordnas i samband med nyexploatering. I första hand är planen inriktad på parkering på allmän platsmark där kommunen är ansvarig. De parkeringsplatser som är belägna på fastighetsmark har kommunen inte rådighet över då det är fastighetsägarens ansvar att tillhandahålla parkering inom den egna fastigheten. Ett undantag är dock i samband med bygglovsgivning för nyexploatering eller ombyggnation där kommunen har möjlighet att med parkeringsnormer avgöra antalet parkeringsplatser som ska tillföras en ny fastighet. Detta har stor betydelse för hur parkeringssituationen och trafiken kommer att påverkas i Sollentuna framöver.

Disposition

Sollentunas parkeringsplan har delats in i åtta kapitel. Nedan följer en kort beskrivning av dispositionen.

- 1. Inledning:** Beskrivning av behovet och syftet med en parkeringsplan för Sollentuna.
- 2. Styrande dokument:** Beskrivning av de kommunala styrdokument som påverkar parkeringsplanen.
- 3. Målområden:** Beskrivning av de målområden som har tagits fram för parkeringsplanen.
- 4. Nulägesbeskrivning:** Beskrivning av dagens parkeringssituation i Sollentuna.
- 5. Verktyg för parkering:** Beskrivning av de verktyg för parkering som används i parkeringsplanen.
- 6. Handlungsplan:** Beskrivning av de åtgärder som ska genomföras i Sollentuna.
- 7. Genomförande:** Beskrivning av hur åtgärderna ska genomföras inklusive zonindelning och parkeringsnormer.
- 8. Fortsatt arbete:** Det avslutande kapitlet beskriver hur arbetet med parkering kommer att fortsätta framöver i Sollentuna.

Styrande dokument

Sollentunas parkeringsplan har styrts av ett antal strategiska dokument med bäring på parkeringen. Nedan följer en sammanställning av de styrdokument som har påverkat arbetet.

Översiktsplan för Sollentuna kommun

Sollentuna har en tydlig vision om att verka för ett långsiktigt hållbart samhälle. Detta återspeglas i nuvarande översiktsplan där en övergripande strategi för kommunens utveckling är att bygga tätt i goda kommunikationslägen så att jungfrulig mark kan bevaras i så hög utsträckning som möjligt. Ny bebyggelse planeras därmed främst i stationsnära områden och kommundelscentrum där tillgången till kollektivtrafik är god. I översiktsplanen anges även att utsläppen av växthusgaser bör minska med 40 % fram till år 2020. Till år 2050 ska nettoutsläppen av växthusgaser vara noll. Detta ska bland annat uppnås genom satsningar på gång, cykel och kollektivtrafik. I översiktsplanen anges bland annat att framkomligheten för gående och cyklister ska prioriteras framför andra transportslag vid lokala

resor. Vad gäller kollektivtrafiken ska kommunen skapa attraktiva kommunikationsstråk där kollektivtrafik prioriteras högre än övrig motortrafik. Vidare anger översiktsplanen att det råder stor konkurrens om marken i kommunens centrala lägen. Marken behöver användas effektivt vilket innebär att markparkeringar i möjligaste mån ska undvikas. Behov av infartsparkering bör enligt översiktsplanen lösas genom samutnyttjande av parkeringsplatser i befintliga parkeringsanläggningar, trots att det innebär högre kostnader.

Klimatstrategi för Sollentuna kommun

Det övergripande målet om att verka för en långsiktig hållbar utveckling innebär även att reducera utsläppen av växthusgaser samt att förebygga och hantera konsekvenserna av klimatförändringar. Sollentuna har tagit fram en klimatstrategi som fungerar som vägledande dokument i kommunens klimatarbete. Syftet med klimatstrategin är att skapa ett brett engagemang i klimatfrågor och att minska utsläppen av växthusgaser. Klimatstrategin förutsätter åtgärder som minskar trafikens klimatpåverkan. I detta ingår att möjliggöra för transporter med liten klimatpåverkan. Parkering är ett viktigt styrmedel för detta.

Sollentunas trafikpolicy

Sollentuna har antagit en trafikpolicy som ger en långsiktig och gemensam målbild för trafiksystemet. Tillsammans med övriga inriktningsdokument ska trafikpolicyen bidra till att Sollentuna utvecklas i önskad riktning. Trafikpolicyen beskriver en framtid där gående, cyklister och kollektivtrafik prioriteras högre än idag. Målsättningen är att policyen ska bidra till att Sollentuna blir en mer tillgänglig kommun för alla där invånare, besökare och arbetande lättare kan ta sig till det som Sollentuna och regionen har att erbjuda. Parkering har en framträdande roll i trafikpolicyen. En effektiv parkeringshantering lyfts fram som en viktig del i ett hållbart transportsystem. Rätt utfört kan arbetet med parkering bidra till att uppfylla de mål som formuleras i trafikpolicyen och som ligger till grund för målen i denna parkeringsplan. En väl genomtänkt parkeringsplan kan bidra till minskade utsläpp och ett mer effektivt markutnyttjande, till att skapa mer attraktiva platser för sociala möten och till att utbudet blir mer marknadsanpassat genom en förändrad prissättning.

Målområden

Parkeringsplanen utgår från fyra mål som är tydligt förankrade i Sollentunas trafikpolicy:

1. Parkeringsplanen ska bidra till en attraktiv stadsmiljö
2. Parkeringsplanen ska bidra till en effektiviserad markanvändning
3. Parkeringsplanen ska bidra till en ökad tillgänglighet och tydlighet
4. Parkeringsplanen ska bidra till att främja hållbara färdmedel

För respektive mål har åtgärder och mätmetoder pekats ut som kommunen ska genomföra. Åtgärderna har även kompletterats med indikatorer för att följa upp att målen uppfylls.

Attraktiv stadsmiljö

Arbetet med parkering i Sollentuna ska stödja utvecklingen mot en attraktiv stadsmiljö. Det innebär att miljön ska upplevas som attraktiv att vistas i för invånare och besökare. Det ska vara enkelt och trivsamt för gående och cyklister att ta del av utbudet av kommunal service och sociala funktioner som torghandel och uteserveringar.

Stora parkeringsytor ska i största möjliga mån undvikas eftersom det bidrar till tråkiga stadsmiljöer. Med färre bilparkeringsytor ökar även förutsättningarna för en tätare stadsbyggnad med fler bostäder och servicefunktioner. Bilparkeringar ska i första hand anordnas i parkeringsanläggningar på kvartersmark. I centrala områden, exempelvis vid kommunens pendeltågsstationer, ska bilparkeringen helst anläggas i parkeringshus och garage. Ytor i form av grönområden och stadsgator ska frigöras från bilparkering och istället ge plats för dem som lever, arbetar och vistas i området.

Effektiviserad markanvändning

Sollentuna befinner sig i en process av snabb tillväxt. I takt med att kommunen växer ökar konkurrensen om mark i stationsnära lägen. Ett viktigt mål med parkeringsplanen är därför att effektivisera markanvändningen i Sollentuna. Detta är särskilt viktigt i kommunens centrala delar där konkurrensen om mark har lett till en konflikt mellan förtätning och efterfrågan på parkeringsplatser. Genom att öka omsättningen av parkerade bilar på befintliga parkeringsytor kan effektiviteten öka. Det frigör attraktiv mark för andra ändamål än bilparkering och innebär att det blir lättare att parkera för dem som verkligen behöver det. En ökad effektivisering av parkeringsplatser innebär även att trängseln minskar.

Tillgänglighet och tydlighet

Parkeringsplanen ska bidra till att öka tillgängligheten och tydligheten vad gäller parkering i Sollentuna. Eftersom det tidigare har saknats en samlad bild av parkering i kommunen är syftet att klargöra och skapa en större enhetlighet kring vilka avgifter och regleringar som gäller. Invånare i Sollentuna ska vara väl medvetna om vilka parkeringsregler som gäller och ha tillgång till information om avgifter, tidsreglering, städdagar etc. Det ska även vara enkelt och smidigt att ta sig till närmaste parkeringsplats, både för bilister och cyklister. Parkeringsanläggningar ska vara väl skyltade för att minska onödig söktrafik. Parkeringsplatser som är avsedda för särskilda ändamål ska vara tillgängliga för dem som verkligen behöver dem. Det gäller exempelvis infartsparkeringar och angöringsparkeringar.

Främja hållbara färdmedel

Parkeringsplanen ska främja hållbara färdmedel. Det innebär att parkering ska användas som ett verktyg för att öka andelen gående, cyklister och kollektivtrafikresenärer i Sollentuna. Genom att ta ut parkeringsavgifter på kommunala parkeringsplatser kan valet av färdmedel påverkas. På lång sikt kan det bidra till att minska andelen bilar i Sollentuna samt styra lokaliseringen av bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Med färre bilparkeringar ökar även utrymmet för gång, cykel och kollektivtrafik.

Målet om hållbara färdmedel överensstämmer väl med de mål som formuleras i Sollentunas trafikpolicy. Där anges bland annat att parkering ska bidra till att öka framkomligheten och förbättra trafikmiljön för gående, cyklister och kollektivtrafikresenärer.

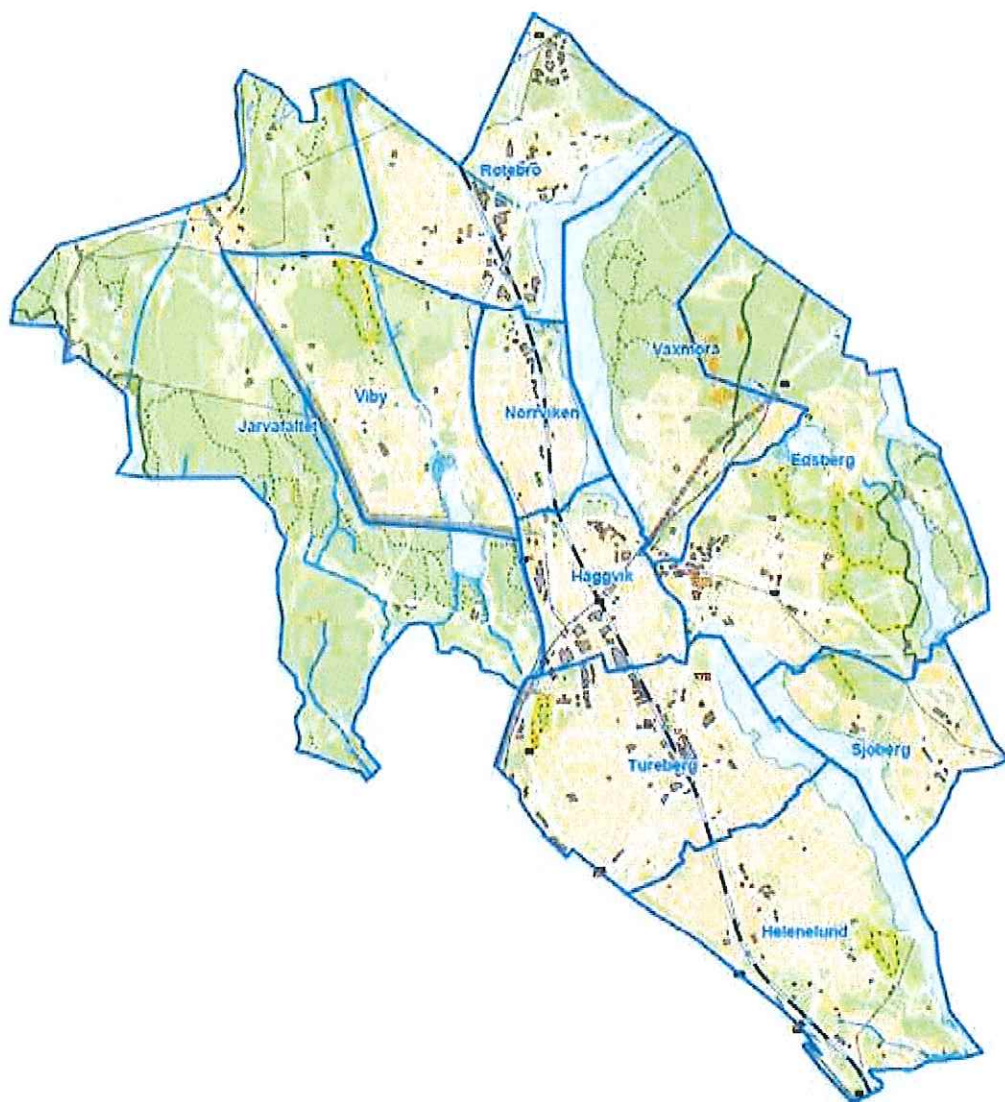

Nulägesbeskrivning

Sollentuna har vuxit fram i etapper. Det innebär att kommunen har en skiftande karaktär vad gäller bebyggelse, från tätbebyggda kommundelscentrum till glesare villastad. Kommunen är uppdelad i tio kommundelar med olika förutsättningar för parkering, se karta nedan. I takt med att Sollentuna växer och invånarantalet ökar kommer det att ställas högre krav på ett strategiskt tänk vad gäller parkeringsfrågor. För att kunna ta fram en lämplig och väl anpassad parkeringsplan är det viktigt att beskriva hur parkeringen fungerar i nuläget. I detta avsnitt ges en sammanfattad beskrivning av parkeringssituationen i Sollentuna.

En växande kommun

Sollentuna är en av Sveriges mest snabbväxande kommuner med en befolkningsökning högre än både i Stockholm och i riket. Under 2014 ökade befolkningen med närmare 1 200 personer, från cirka 68 100 till 69 300 invånare. Det motsvarar en befolkningstillväxt på 1,7 procent vilket kan jämföras med 1,6 procent i Stockholms län och 1,1 procent i hela riket. Enligt den senaste befolkningsprognosen för Sollentuna beräknas antalet invånare i kommunen fortsätta öka

även i fortsättningen. Mellan år 2014 och 2024 beräknas befolkningen öka med omkring 15 000 personer. År 2024 beräknas antalet invånare i kommunen uppgå till drygt 85 000 personer. Befolkningmängden väntas öka i samtliga kommun-
delar. Störst beräknas ökningen vara i Edsberg och Tureberg som en följd av stora
bostadsbyggnadsplaner. Även Helenelund, Häggvik och Vaxmora beräknas få en
stor befolkningsökning.

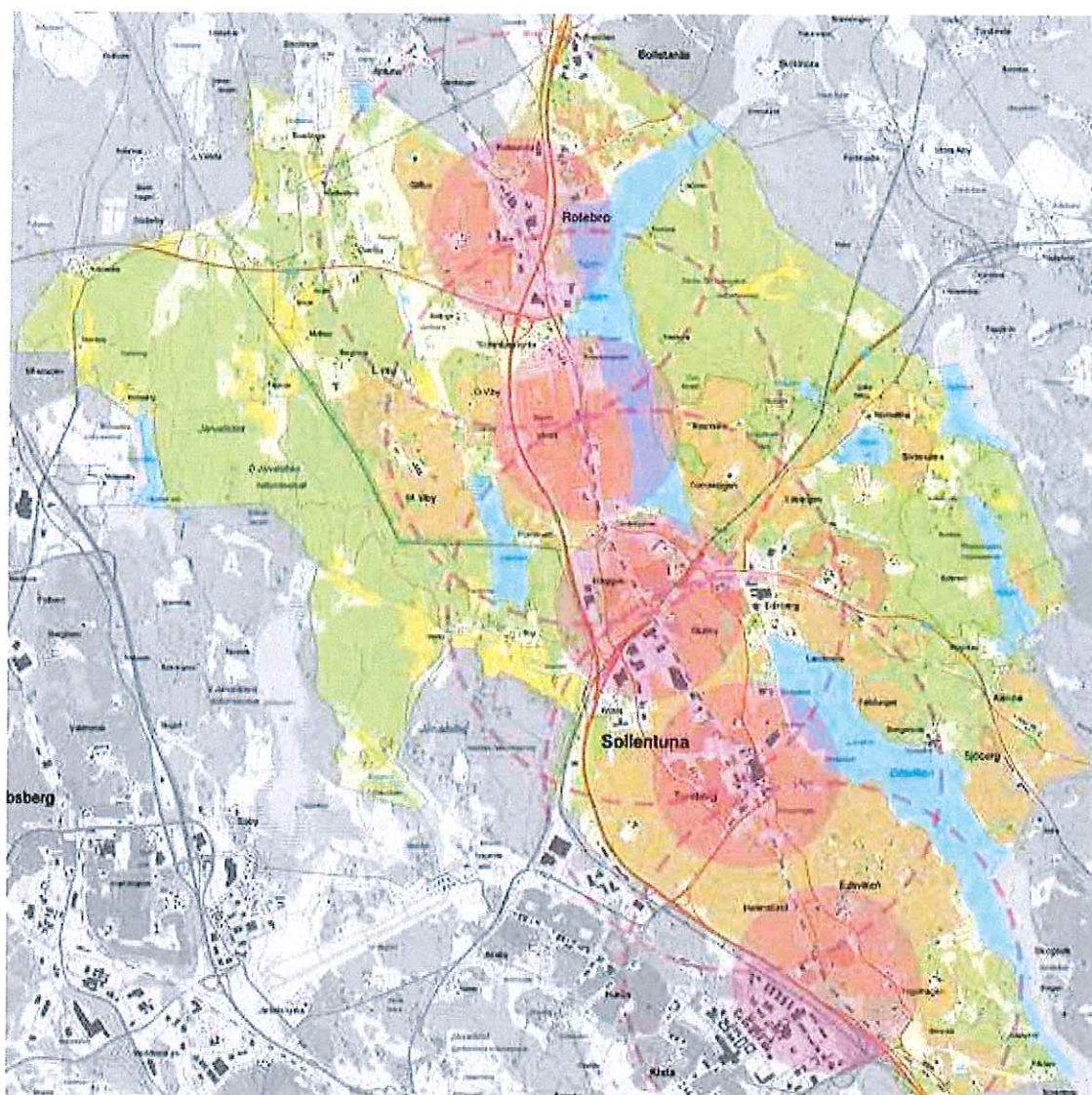
Resvanor i Sollentuna

Med sitt centrala läge i Stockholmsregionen är Sollentuna en kommun med goda
kollektivförbindelser. Pendeltågslinjen fungerar som en viktig länk, både mellan
kommundelar inom Sollentuna och till övriga kommuner i regionen. Närheten
till pendeltåget innebär att möjligheterna att resa med kollektivtrafik är goda. Ma-
joriteten av invånarna i Sollentuna bor inom en till två kilometer från närmaste
pendeltågsstation och centrumområde. Det är ett avstånd där gång och cykel har
stora möjligheter att ersätta bilen. Många Sollentunabor arbetar dessutom inom
eller på nära avstånd från kommunen, exempelvis vid Kista Science City, vilket

innebär att de har goda möjligheter att gå, cykla eller åka kollektivt till arbetet. Kartan nedan visar avstånd från Sollentunas pendeltågsstationer. Helden dragen cirkel har en radie på en kilometer. Streckad cirkel har en radie på två kilometer.

Trots goda kollektivtrafikförbindelser är dock bilinnehavet högt i Sollentuna. År 2014 var bilinnehavet i kommunen 444 bilar per 1 000 invånare vilket kan jämföras med genomsnittet för Stockholms län där bilinnehavet är 393 bilar per 1 000 invånare.

Våren 2015 genomförde Sollentuna en resevaneundersökning. Undersökningen visar att bilresor motsvarar 56 procent av det totala resandet som Sollentuna-borna gör till och från kommunen. Av övriga resor sker 23 procent med kollektivtrafik, 11 procent till fots och 9 procent med cykel. Även när det kommer till kommuninvånarnas resor inom kommunen är bilen det vanligaste färdssättet. 58 procent av alla kommunala resor görs med bil, trots att avstånden ofta är korta. Av övriga kommunala resor görs 17 procent till fots, 16 procent med cykel och 9 procent med kollektivtrafik.

Parkering i Sollentuna

I Sollentuna förekommer en mängd olika parkeringsformer: parkering för boende, parkering vid arbetsplatser, infartsparkeringar, besöksparkeringar vid butiker och service, lastplatser, parkering för tunga fordon etc. Det har dock saknats en samlad bild av hur parkeringssituationen ser ut och därmed även hur parkering ska hanteras i kommunen.

Regelsystemet för parkering ser olika ut beroende på om det gäller parkering på kvartersmark eller parkering på allmän platsmark. Kvartersmark är mark som är avsedd för bebyggelse eller annat ändamål. Det omfattar all mark som inte är allmän platsmark inom ett planområde. Vanligtvis är det fastighetsägaren som ansvarar för att tillhandahålla parkering inom kvartersmark. Allmän platsmark definieras i plan- och bygglagen som gator, vägar, torg och andra områden som är allmänt tillgängliga och avsedda för gemensamma behov. Där är kommunen ansvarig för parkeringen. Som beskrivits i det inledande kapitlet har parkeringsplanen avgränsats till att behandla de parkeringsplatser som kommunen har rådighet över, dvs. parkering på allmän platsmark samt parkering vid nyexploatering.

Nedan presenteras ett antal parkeringsformer som förekommer i Sollentuna.

” Bilresor motsvarar 56 procent av det totala resandet som Sollentunaborna gör till och från kommunen.”

DATUMPARKERING

En vanlig reglering som tillämpas i Sollentuna är datumparkering. Datumregeln gäller mellan kl. 02.00 och 15.00 vilket innebär att det under den tiden är förbjudet att parkera på vägsida med jämna adressnummer på dagar med jämna datum och på vägsida med udda adressnummer på dagar med udda datum. Datumregeln gäller om inte annat anges av skyltningen.

Genom att säkerställa att endast en sida av vägen upptas av parkerade bilar ökar framkomligheten i Sollentuna. Det gör det även enklare för kommunen att genomföra drift- och underhållsarbete. Datumparkering bidrar till att långtidsuppställning av fordon kan undvikas. En nackdel med datumparkering är dock att regleringen kan verka otydlig och svår att förstå. Datumparkering anvisas med områdesmärken som ibland kan ha skyltats långt innan det att bilisten ska parkera. Det kan också vara svårt att veta vad som gäller på vägar där adressnumren är svåra att urskilja.

I nuläget är det främst villagator som regleras med datumparkering i Sollentuna. I mer centrala lägen används vanligen andra regleringar. Datumparkering innebär att de boende i området får möjlighet att parkera på gatan. Det möjliggör också besöksparkering på gatan. På villagator som ligger i anslutning till andra målpunkter, exempelvis arbetsplatser och pendeltågsstationer, kan datumparkeringen dock innebära att gatan används för andra ändamål än boendeparkering. Exempelvis arbetsparkering och infartsparkering. Detta är särskilt vanligt om övriga parkeringsplatser i området är avgiftsbelagda.

AVGIFTSPARKERING

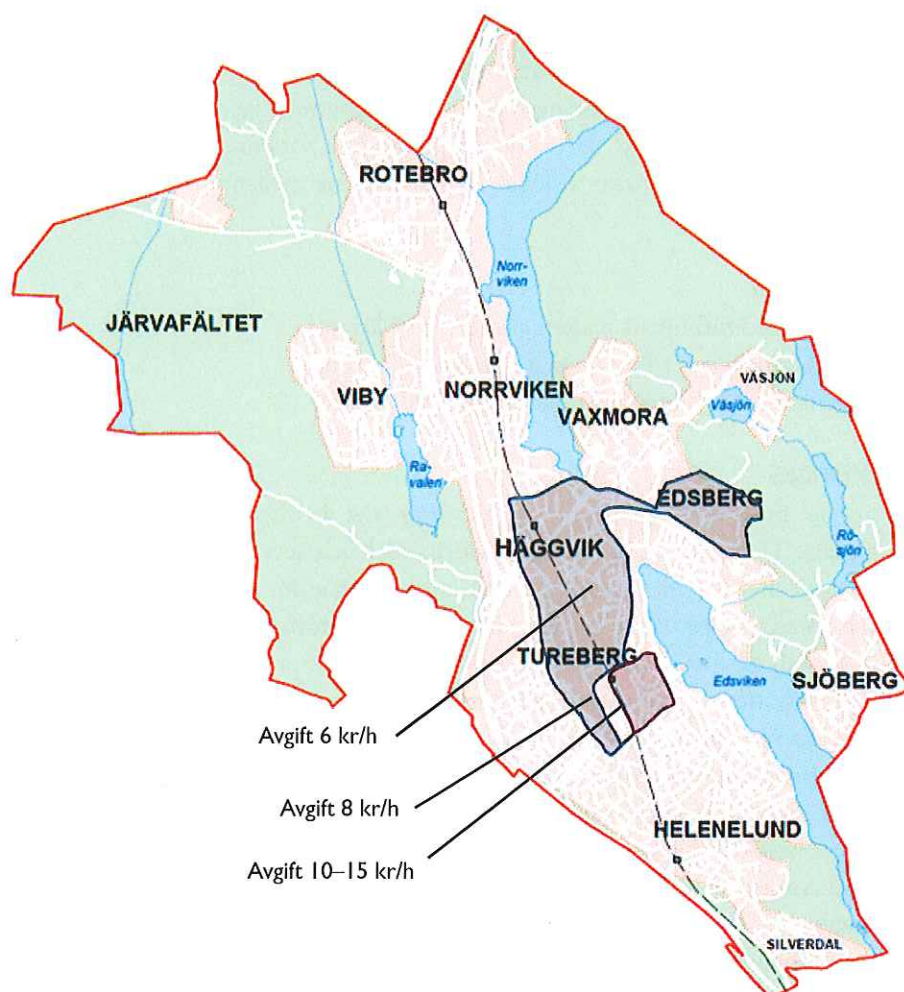
Vid sidan av datumparkering tillämpas avgiftsparkering på ett antal platser i Sollentuna. Avgift tas ut på allmänna parkeringsplatser i centrala Tureberg, Häggvik och i Edsberg. I övrigt är det dock avgiftsfritt i hela kommunen. Kostnaden för att parkera på allmän platsmark med avgiftsparkering varierar mellan olika områden i kommunen, se kartan nedan. Avgifterna gäller generellt på vardagar mellan kl. 09.00 och 19.00 vardagar utom dag före söndag och helgdag.

Tidigare utredningar i kommunen visar att antalet avgiftsreglerade parkeringsplatser är för få i Sollentuna och att avgiften på flera platser är för låg för att det ska vara möjligt att reglera efterfrågan. Syftet med att ta ut parkeringsavgifter är bland annat att skapa en balans mellan tillgång och efterfrågan samt att motverka onödig söktrafik. Det syftet uppfylls inte idag då det är möjligt att parkera både länge och gratis eller mot en låg avgift på majoriteten av kommunens parkeringsplatser. Att kommunen erbjuder gratis parkering leder även till att beläggningen blir snedfördelad. Enligt den parkeringsutredning som gjordes av trafik- och fastighetskontoret sommaren 2014 är det inte bristen på parkeringsplatser som är det största problemet utan snarare hur de platser som finns används i nuläget. Att de kommunala parkeringsplatserna är avgiftsfria gör att de blir mer attraktiva än de avgiftsbelagda parkeringar som finns i anslutning till bostäder och arbetsplatser. Denna problematik är särskilt tydlig på kommunens infartsparkeringar där beläggningen ofta är hög medan närliggande parkeringsytor avsedda för boende eller arbetsplatser ofta står tomma.

De avgiftszoner som gäller är inte heller helt tydliga i nuläget. I området runt Sollentuna Centrum finns tre olika prisnivåer vilket kan skapa en del förvirring. Vidare är det inte logiskt att det i Häggvik kostar 6 kronor per timme att parkera på anlagda parkeringsplatser medan det är gratis att parkera på infartsparkeringarna i området.

Exempel på en gata i villaområde som ofta används för infartsparkering.

PARKERINGSÖVERVAKNING OCH KOSTNADER FÖR FELPARKERING

Trafik- och fastighetskontoret har ansvar för kommunens parkeringsövervakning. Parkeringsenheten ser till att parkeringsvakter finns ute i kommunen och säkerställer att kommunens parkeringsplatser används som de ska. Förutom att parkeringsvakterna kontrollerar parkerade fordon har de även en viktig servicefunktion gentemot kommunens invånare genom att svara på frågor om parkering. De senaste åren har parkeringsövervakningen i Sollentuna utökats. En viktig anledning till det är att kommunen vill erbjuda sina invånare en ökad service och tillgänglighet när det kommer till parkering.

Parkeringsavgiften kan betalas kontant, med kort, med sms eller via en applikation som laddas ned. Det är även möjligt att ringa in för personlig hjälp med betalningen. De senaste åren har sms-betalning blivit allt vanligare i Sollentuna. Under 2014 användes tjänsten av cirka 24 500 personer. Under perioden 1 januari till 23 februari 2015 användes tjänsten av närmare 7 200 personer. Det är möjligt att betala via sms på samtliga av kommunens avgiftsbelagda parkeringsplatser. Det underlättar för bilisterna som inte behöver leta reda på närmaste parkeringsautomat. Det innebär även att det går att betala om biljettautomaten skulle vara trasig.

Vad gäller felparkering är det kommunen som bestämmer vilka avgifter som ska tas ut. Den lägsta respektive högsta avgift som får tas ut är enligt lag 75 och 1 000 kronor. Trafikanter som bryter mot någon av parkeringsreglerna inom kommunens gränser åläggs att betala en felparkeringsavgift där storleken på avgiften varierar med typen av överträdelse. I Sollentuna varierar avgiften för felparkering mellan 450 kronor och 800 kronor.

- Felparkeringsavgift: 450 kronor
- Felparkeringsavgift på plats med förbud att parkera fordon: 550 kronor
- Felparkeringsavgift på parkeringsplatser för rörelsehindrade: 800 kronor
- Felparkeringsavgift på plats med förbud att stanna fordon: 800 kronor

TIDSREGLERAD PARKERING

Tidsreglering innebär att det finns en begränsning för hur länge det är tillåtet att stå på en parkeringsplats. Tidsreglering är vanligast vid handel och service vilket gör det möjligt för besökare att parkera en kortare tid utan kostnad för att hinna utföra sina ärenden. Beroende på vilken service som finns i anslutning till en parkeringsplats finns det olika behov av hur många timmar det ska vara tillåtet att parkera där. Det förutsätter dock att markhållaren är medveten om hur parkeringen används och vilka som använder den.

I Sollentuna tillämpas tidsreglering på ett flertal centrala platser. I anslutning till handel är det ofta tillåtet att parkera två timmar för kunder och besökare. Vid verksamheter som har längre besök är det vanligt med fyra timmars fri parkering. På kommunens infartsparkeringar är det tillåtet att parkera högst 12 timmar i följd. Detta för att säkerställa att bilar inte långtidsparkerar på parkeringsanläggningarna och därmed upptar plats för dem som faktiskt är i behov av att infartsparkera.

INFARTSPARKERING

I Sollentuna finns fem pendeltågsstationer: Helenelunds station, Sollentuna station, Häggviks station, Norrvikens station och Rotebro station. Vid samtliga stationer utom vid Sollentuna station finns parkeringsanläggningar som kan användas som infartsparkering för kombinationsresor med cykel eller bil och pendeltåg. Även vid Silverdals kapell finns en infartsparkering i anknäytning till buss-hållplatsen med bussar mot Sergels torg och Karolinska sjukhuset.

Infartsparkeringar är en viktig del i resekedjan. Det är också ett sätt för kommunen att främja ett mer hållbart resande. Även om majoriteten av de boende i Sollentuna har nära till en pendeltågsstation finns det de som bor på längre avstånd och som är i behov av att kunna byta färdmedel och parkera i anslutning till pendeltåget. Det har hittills saknats ett samlat grepp för hur infartsparkeringar ska hanteras i kommunen och hur de bör vara reglerade. Trots att det finns parkeringsmöjligheter vid de flesta kommunala pendeltågsstationer är inte alla uttalade infartsparkeringar. Förutom de anlagda parkeringsytorna som finns i anslutning till stationerna används ofta villagatorna i närområdet för datumparkering. Kommunens infartsparkeringar är i nuläget avgiftsfria men är reglerade med en tidsbegränsning på 12 timmar. I Häggvik och Helenelund har även Sollentunahem infartsparkeringar där det kostar 10 kr per dag att parkera.

Tidigare utredningar visar att infartsparkeringarna i kommunen inte används helt som det är tänkt i nuläget. De avgiftsfria platserna har visat sig vara populära bland de boende i närheten eftersom det där är möjligt att parkera gratis. För att undvika att infartsparkeringarna används för boendeparkering är det viktigt att de regleras på ett sätt som gynnar kollektivtrafikresenärer.

Dagens infartsparkeringar i Sollentuna är dessutom ytkrävande och hamnar ofta i målkonflikt med efterfrågan om att bygga mer stationsnära bostäder, arbetsplatser och handel. Enligt Sollentunas översiktsplan bör markparkeringar undvikas i kommunens centrala lägen. Behovet av infartsparkering bör istället lösas genom samnyttjande av parkeringsplatser i befintliga eller nya parkeringsanläggningar, trots att det ofta är mer kostsamt. Att bygga centrala stadskärnor är något relativt nytt för Sollentuna. Detta ställer krav på en prioritering av hur marken bör användas och förutsätter att bilen underordnas och inte får maximerat utrymme för parkering.

CYKELPARKERING

Sollentuna har tagit fram en ny cykelplan. Där anges att cykelparkeringar ska finnas tillgängligt vid alla viktiga målpunkter i kommunen, t.ex. kollektivtrafikhållplatser, arbetsplatser, skolor, fritidsanläggningar, butiker och service. Parkeringarna ska placeras nära målpunkten, närmare än motsvarande bilparkering, och förses med god belysning och ramlåsning. I cykelplanen anges att cykelparkeringar är särskilt viktiga vid Sollentunas pendeltågsstationer. Cykelparkeringarna vid kommunens pendeltågsstationer ska förses med tak, belysning, ramlåsning och pump.

Idag finns väderskyddade cykelparkeringar vid samtliga pendeltågsstationer i Sollentuna. Det finns även cykelpumpar vid samtliga pendeltågsstationer. I övrigt varierar tillgången till cykelparkeringsplatser.

Väderskyddad cykelparkering i anslutning till Häggviks pendeltågsstation.

Sollentuna saknar fasta parkeringsnormer för hur många cykelparkeringar som ska anläggas i samband med nybyggnation. Byggherren har krav på sig att i bygglovs-handlingarna redovisa för hur man tänker sig lösa cykelparkeringen. Detta diskuteras sedan med bygglovsenheten till dess att man når en överenskommelse. Förutom antalet cykelparkeringar diskuteras även standard och lokalisering av cykelparkeringarna. En riktlinje är att någon form av väderskydd bör finnas och att cykelparkeringarna ska vara placerade på ett sätt som gör att det är enkelt för de boende att komma åt sina cyklar.

BOENDEPARKERING

Parkering för boende ska i första hand lösas inom den egna fastigheten. Att anordna parkering på fastighetsmark ligger vanligtvis på fastighetsägarens ansvar. Vid enbostadshus kan parkering i de allra flesta fall ordnas på den egna tomten. I de fall där de boende har mer än en bil utnyttjas ofta datumparkeringen på gatan utanför. Detta ligger dock utanför kommunens ansvar då parkeringsplatser på gatumark är tillgängliga för allmänheten och inte kan reserveras för privatpersoner.

I Sollentuna har det kommunala bostadsbolaget Sollentunahem ansvar för ett stort antal parkeringar i anslutning till deras fastigheter. Parkeringsplatser finns att tillgå i garage eller på markparkeringar i anslutning till bostaden. Sollentunahem tar ut avgifter för sina parkeringsplatser, både för förhyrda boendeparkeringar och för allmänna markparkeringar. Eftersom parkeringsplatserna är avgiftsbelagda är det många boende i Sollentunahem som väljer att stå på kommunens parkeringsplatser där det är gratis. Det gör att Sollentunahems parkeringsytor är underutnyttjade medan kommunens parkeringsplatser är överbelagda. Det innebär också att det bildas onödigt söktrafik då boende väljer att köra runt för att leta efter en gratis parkeringsplats. Här krävs en bättre samordning mellan Sollentunahem och Sollentuna kommun.

BESÖKSPARKERING

I likhet med boendeparkering är besöksparkering något som vanligtvis löses inom den egna fastigheten. Vid planering av nya bostäder ingår det att ta hänsyn till de besök som de boende väntas få. I Sollentuna finns inte någon fast norm för hur många besöksparkeringar som ska anläggas i samband med nybyggnation. Vanligtvis räknar man med att 0,1 till 0,2 platser läggs till på den parkeringsnorm som tagits fram i diskussion mellan byggherrar och bygglovshandläggare på kommunen. I områden där det råder datumparkering är det vanligt att besökarna parkerar på gatan utanför bostaden.

ARBETSPARKERING

Arbetsparkering är de anställdas parkering av den egna bilen i anslutning till arbetsplatsen. En kommun kan endast styra över kommunala parkeringsplatser. Många arbetsgivare erbjuder dock sin personal kostnadsfri eller subventionerad parkering i nära anslutning till arbetsplatsen. Tillgången på parkeringsplats vid arbetet har enligt flera undersökningar visat sig ha stor betydelse för färdmedelsval hos de anställda. Även om arbetsplatsparkering är förmånsbeskattad är den fortfarande ett starkt incitament till att använda bilen. Arbetsparkering är bekvämt och enkelt och minskar avståndet mellan parkeringen och arbetet.

I likhet med boendeparkering ska parkeringsbehovet för arbetsplatser lösas på kvartersmark. I Sollentuna finns ingen klar bild över hur många arbetsgivare som erbjuder sina anställda en parkeringsplats. Inventeringar har dock visat att det finns parkeringsytor i anslutning till företag som inte utnyttjas effektivt. Det betyder att utbudet är för stort eller att anställda väljer att parkera på andra platser med lägre avgift. Trots att kommunen inte har rådighet över arbetsparkeringen är det viktigt att det finns en förståelse för hur tillgång till parkering vid arbetet bidrar till det större resmönstret i kommunen.

ANGÖRINGSPARKERING

Nyttotrafik och transporter till och från verksamheter utgör en viktig del av transportsystemet. För att trafiken ska fungera på ett bra sätt är det viktigt att distributionstrafiken kan komma nära sina målpunkter. I Sollentuna finns ett antal lastplatser som är till för att underlätta för godstrafikens leveranser. Om antalet lastplatser motsvarar behovet är dock svårt att svara på i nuläget eftersom det saknas utredningar om detta. Ett annat sätt att underlätta för varuleveranser är att låta företag ansöka om så kallade nyttoparkeringstillstånd. Detta tillämpas inte i Sollentuna idag trots en viss efterfrågan. I nuläget är det oklart huruvida kommunen ska anordna detta och hur det i så fall ska administreras.

PARKERING FÖR TUNGA FORDON

I Sollentuna är det förbjudet att parkera tung lastbil nattetid mellan kl. 22.00 och 06.00 mer än en timme på allmän gatumark om inte annat anges på vägmärken. Detta för att undvika tung trafik i tätbebyggda områden. För de lastbilar som behöver parkera över natten finns istället särskilt anordnade parkeringsplatser. En sådan parkering finns vid Hammarbacken i Häggvik där tunga lastbilar får parkera under högst två timmar i följd dagtid samt under natten. Sollentuna har ingen uttalad strategi för hur lastbilsparkering ska hanteras i kommunen. I nuläget är

det endast parkeringsplatsen i Häggvik som är en uttalad lastbilsparkering. Den parkeringsplatsen ligger också bra till i närheten av E4:an och intill en bensinmack. Det har funnits förslag på att utöka antalet parkeringsplatser för lastbilar. Men det är viktigt att dessa anläggs på rätt plats eftersom de är ytkrävande och innebär ett negativt inslag i stadsbilden.

PARKERING FÖR ÖVRIGA FORDON

Vad gäller parkering för övriga fordon saknas det i dagsläget en strategi för detta. Trots en viss efterfrågan på MC-parkeringsplatser saknas det sådana i Sollentuna. I Sollentuna Centrum finns två parkeringsplatser som är särskilt avsedda för elbilar. Platserna är försedda med laddstolpar som gör det möjligt för förarna att ladda bilen medan den står parkerad. Parkering för elbilar är dock en relativt ny fråga för kommunen.

PARKERING VID EVENEMANG

Parkering vid evenemang är en viktig fråga i Sollentuna. I nuläget saknas dock en strategi för hur detta ska lösas. I regel löses frågan istället genom att parkeringsenheten och arrangören försöker hitta en så bra lösning som möjligt. Att ordna med parkering vid evenemang bygger på att kommunen känner till evenemanget i god tid och därmed har tid på sig att ge förslag på lösningar. I de fall där arrangören har sökt tillstånd för markupplåtelse är parkeringsfrågan vanligtvis inget problem. Då känner kommunen till evenemanget i förväg och kan föra en diskussion med arrangörerna om hur parkeringsfrågan ska lösas på bästa sätt. Om kommunen inte får kännedom om evenemanget kan det uppstå förvirring i var man som besökare ska parkera. Det kan resultera i att bilar står parkerade i terräng och får onödiga parkeringsanmärkningar. Det finns därför ett behov av ett tydligare tillvägagångssätt där arrangörerna informerar kommunens parkeringsenhet när evenemang planeras. Arbetet med att ta fram en sådan policy har påbörjats.

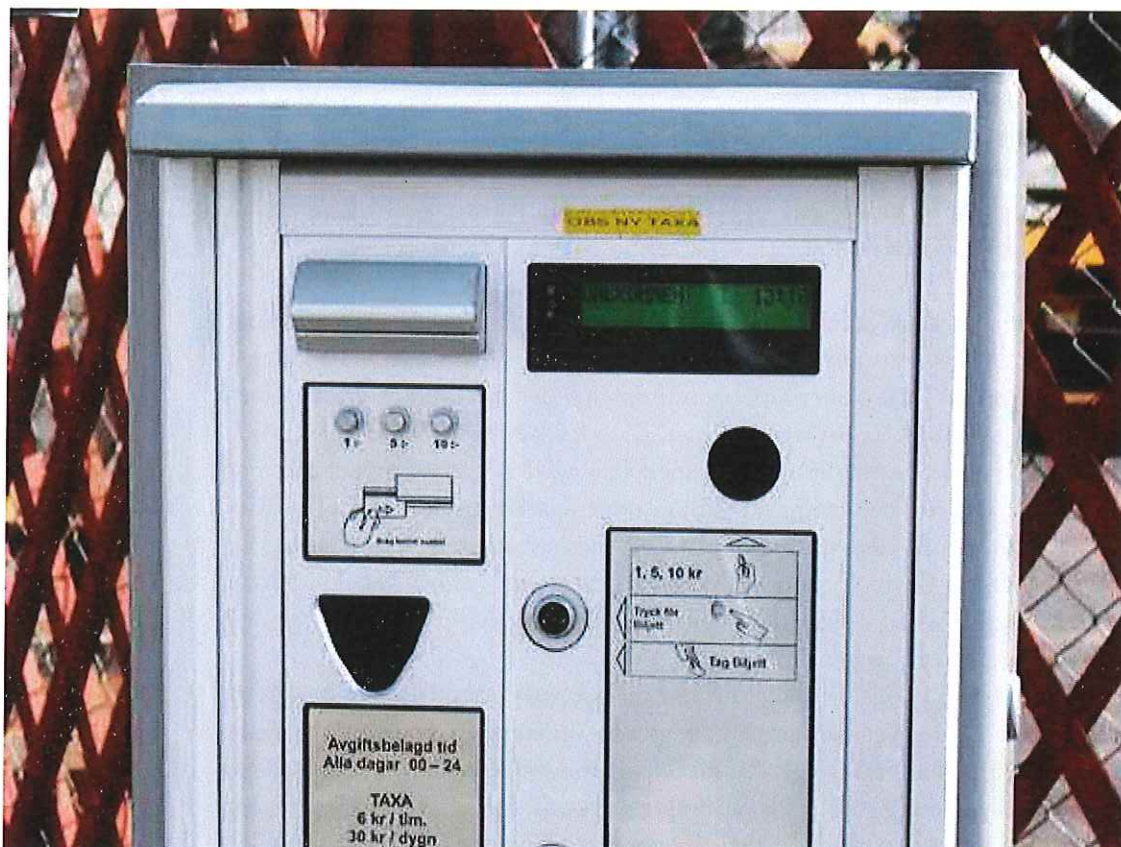
PARKERINGSNORM VID NYBYGGNATION

Sollentuna har ingen fast parkeringsnorm. Antalet parkeringsplatser som ska anläggas i samband med nybyggnation fastställs istället i varje enskilt projekt. För att detaljplanen ska kunna vara aktuell och tillämpbar under en längre tid så fastställs inte parkeringstalet i planprocessen. Eftersom mycket kan hända mellan det att detaljplanen är antagen till det att byggherren får bygglov ser kommunen hellre att det finns en flexibilitet där parkeringstalen kan anpassas efter behov.

Idag avgörs parkeringstal vid nybyggnation i samband med bygglov i Sollentuna. När en byggherre ansöker om bygglov begär bygglovsenheten in handlingar för hur man tänkt lösa parkeringen i anslutning till den nya fastigheten. Byggherren får redovisa antalet parkeringsplatser, både för bil- och cykelparkering, och beskriva hur man har tänkt att det planerade antalet ska motsvara behovet hos de boende. Det finns en inofficiell riktlinje om en parkeringsnorm för bil på 1,0. Till det tillkommer sedan parkeringsplatser för besöksparkering och parkering för rörelsehindrade. De inofficiella riktlinjerna fungerar som utgångspunkt varifrån parkeringstalen sedan diskuteras tillsammans med byggherren innan ett rimligt antal för projektet fastställs.

Då det saknas tydliga riktlinjer för hur många parkeringsplatser en byggherre bör anlägga vid nybyggnad har parkeringstalen varierat från projekt till projekt. De senaste åren har parkeringstalen för bilparkering varierat mellan 0,55 och 1,0 samt besöksparkering på 0,2. Parkeringsplatser för rörelsehindrade regleras enligt BBRs riktlinjer. Att parkeringstalen varierar beror främst på att parkeringstalen anpassas till faktorer som närhet till kollektivtrafik, vad det är för typ av bostäder som byggs och hur stora bostäderna är. För cykelparkering har parkeringstalet varierat ännu mer. Ibland har ingen cykelparkering anlagts överhuvudtaget. Andra gånger har parkeringstalet landat på nära 2,0 cykelparkeringsplatser per lägenhet.

Flexibla parkeringstal lyfts ofta fram som en bra metod för att anpassa antalet parkeringsplatser till det faktiska behovet. Dock har både bygglovsenheten och byggherrar efterfrågat en parkeringsnorm som både är politiskt förankrad och allmänt gällande i kommunen. En parkeringsnorm skulle underlätta handläggningen och ge tydligare riktlinjer som både bygglovsenheten och byggherrarna kan förhålla sig till. Även om en flexibilitet, där parkeringstal kan anpassas efter lokala förhållanden, är önskvärt även framöver så finns det således flera fördelar med att ta fram en parkeringsnorm som kan ge tydligare riktlinjer och förenkla för kommunens handläggare och exploatörer.

Verktyg för parkering

Trots sin omfattande potential har parkeringsfrågor länge haft låg prioritet i den kommunala planeringen. Sollentuna har traditionellt sett fokuserat på att tillgodose en ökande efterfrågan på parkering. Parkering som styrmedel är därför en underutnyttjad potential i Sollentuna som kan underlätta kommunens arbete med hållbar utveckling. För att uppnå de mål som har formulerats för parkering finns ett antal verktyg som på olika sätt kan reglera och påverka efterfrågan på parkeringsplatser. Nedan presenteras dessa verktyg.

Avgiftsreglering

Parkeringsavgifter är ett effektivt sätt att öka omsättningen av parkerade bilar. Det leder till en bättre användning av parkeringsytorna och till en ökad tillgänglighet. Parkeringsavgifter kan även användas för att styra parkering från gatumark till parkeringsanläggningar genom att ta ut en lägre avgift i anläggningarna än på gatan. På motsvarande sätt kan avgifter användas för att minska trängseln i centrala och attraktiva lägen eftersom högre avgifter gör det mindre attraktivt att välja bil.

Avgiften för parkering bör relateras till värdet på den mark där parkeringsplatsen är belägen. Den bör också relateras till närliggande parkeringsplatsers avgifter. Priset för parkering på gatumark bör vara lika högt eller högre än avgiften för motsvarande parkering på kvartersmark. Där parkeringshus eller andra parkeringsanläggningar finns bör avgifterna vara lägre än på gatan. På så vis uppmuntras parkering i parkeringsanläggningar vilket innebär att attraktiv och värdefull gatumark kan frigöras för andra ändamål än parkering.

Parkeringsavgifter är ett effektivt sätt att styra efterfrågan efter utbud. Detta är viktigt i Sollentuna där avgiftsreglerade parkeringar ofta står tomma medan gratisparkeringar är fullbelagda. Problemet är alltså inte att utbudet av parkering är för litet på totalen utan att parkeringsavgifterna inte speglar marknadsvärdet. Det innebär att efterfrågan på parkering är orimligt hög och att parkeringsplatser som är avsedda för besöksparkering och infartsparkering används för boendeparkering och arbetsparkering.

Parkeringsavgifter kan även användas för att styra resandet från bil till andra färdmedel. Genom att ta ut höga parkeringsavgifter, exempelvis vid arbetsplatsen, kan andelen gående, cyklister och kollektivtrafikanter öka. Av samma skäl är det viktigt att arbetsparkeringen är dyrare än boendeparkeringen. Annars finns en risk att de boende tar bilen till arbetet för att spara pengar.

"Parkeringsavgifter kan även användas för att styra resandet från bil till andra färdmedel."

Tidsreglering

Ett ytterligare sätt att reglera användningen av parkeringsplatser är att begränsa tiden för hur länge det är tillåtet att parkera på en viss parkeringsplats. Med hjälp av tidsreglering är det möjligt att prioritera vissa användargrupper framför andra. På så sätt kan kunder och besökare prioriteras framför arbetspendlare och boende genom att förbjuda parkering som är längre än exempelvis två timmar.

Vid tidsreglering kan olika former av parkering användas.

- Korttidsparkering för angöring (påstigning, avstigning, lastning och lossning) och kortare ärenden
- Halvdagsparkering för lite längre besök och ärenden till handel och service
- Heldagsparkering för parkering vid arbetsplatser och infartsparkering
- Dygnsparkering för parkering vid bostaden

Tidsreglering är ett effektivt sätt att styra långtidsparkering från gatumark till parkeringsanläggningar eller från centrala lägen till längre ut från centrum. Genom att reglera gatuparkeringen som korttidsparkering kan omsättningen av parkeringsplatserna öka. Det innebär att platserna används mer effektivt och att de prioriteras för besökare och kunder. Parkering som kräver längre uppställning, exempelvis boendeparkering och arbetsparkering, bör lokaliseras till kvartersmark.

Zonindelning

Zonindelning innebär att ett område delas in i zoner med olika parkeringsregleringar, t.ex. olika avgiftsnivåer. Därmed kan parkeringen styras från centrala lägen till längre ut från centrum vilket innebär att värdefull mark kan användas för andra syften än parkering. Det ger en tätare stad med plats för sociala funktioner som torghandel, uteserveringar, cykelparkeringar etc. Med färre bilparkeringar ökar även utrymmet för gång, cykel och kollektivtrafik.

Zonindelning är ett effektivt sätt att minska trängseln i centrala lägen. Detta är viktigt i Sollentuna där konkurrensen om mark i kommunens centrala lägen har lett till en konflikt mellan målet om förtätning och efterfrågan på parkeringsplatser. Zonindelning ger även en översikt och tydlig bild av vilka avgifter och parkeringsregler som gäller i ett större område.

Parkeringsanläggningar

Parkeringsanläggningar är ett bra sätt att effektivisera användningen av mark i centrala lägen. Det ger förutsättningar för en tätare stadsbyggnad med fler bostäder och servicefunktioner. I centrala lägen bör parkeringsanläggningar utformas som parkeringshus och garage. Detta eftersom parkeringshus och garage tar mindre utrymme än markparkeringar och passar bättre in i stadsbilden.

För att styra parkeringen till gemensamma anläggningar bör avgiften vara lägre i parkeringsanläggningarna än på gatan. Anläggningarna bör också göras attraktiva så att de upplevs som trygga, säkra och bekväma att parkera i. Detta kan göras genom att arbeta med ljusinsläpp, belysning, öppna siktlinjer, tydlighet i orientering och materialval. Genom att erbjuda bra service, exempelvis i form av förhandsbokning av parkeringsplatser, kan attraktiviteten öka ytterligare. Det är även viktigt att anläggningarna är väl skyltade. Genom att införa parkeringsledningssystem som visar vägen till gemensamma parkeringsanläggningar kan andelen söktrafik minska.

Ett bra sätt att öka kapaciteten i parkeringsanläggningar är att samutnyttja parkeringsplatserna. Det innebär att parkeringen används för olika ändamål under olika tider på dygnet, t.ex. arbetsparkering på vardagar och inkösparkering på kvällar och helger. Ett bra exempel på samutnyttjande kan hämtas från Sickla köpkvarter i Nacka kommun. Där tillåts endast arbetsparkering och infartsparkering under vardagar. På helger när behovet av inkösparkering är som störst är parkeringen öppen för samtliga besökare.

"Ett bra sätt att öka kapaciteten i parkeringsanläggningar är att samutnyttja parkeringsplatserna."

Infartsparkering

Vid viktiga kollektivtrafikhållplatser, exempelvis pendeltågsstationer, kan parkeringsanläggningar anläggas som infartsparkeringar. Det innebär att bilister som annars skulle ha kört bil hela vägen fram till målpunkten kan ersätta en del av resan med kollektivtrafik. Infartsparkeringar kan även fungera som komplement till kollektivtrafiken. Detta är vanligt i ytterområden där underlaget för kollektivtrafik är litet. Där kan infartsparkeringen fungera som komplement till matarbusar för att samla upp resenärer till stomtrafiken.

Det är viktigt att infartsparkeringar regleras på rätt sätt. Avgiften ska vara tillräckligt hög för att de som bor på gång- eller cykelavstånd ska undvika att ta bilen till parkeringen. Men den får inte heller vara så hög att resenärerna väljer att ta bilen hela vägen fram till målpunkten. För att undvika att infartsparkeringar används som boendeparkering bör det vara förbjudet att parkera nattetid. Detta är särskilt viktigt i Sollentuna där många infartsparkeringar används som boendeparkering och arbetsparkering. Det har lett till att antalet infartsparkeringsplatser upplevs som för få eftersom de som verkligen behöver dem inte får plats.

För att ytterligare styra infartsparkeringen så att den används för rätt ändamål kan avgifterna differentieras så att det är billigare att parkera för SL-resenärer. Sådana lösningar har prövats i Järfälla kommun och Nacka kommun där trafikanter med SL-accesskort parkerar gratis eller till ett reducerat pris.

Cykelparkering

Cykelparkeringar är ett bra sätt att öka tillgängligheten för cyklister. Det är en viktig del i den totala cykelupplevelsen som har visat sig ha stor betydelse för valet att cykla. Det är därför viktigt att komplettera bilparkeringar med cykelparkeringar.

Cykelparkeringar ska placeras nära målpunkten, närmare än motsvarande bilparkering, och förses med god belysning och ramlåsning. För att ytterligare öka servicen för cyklisterna kan parkeringarna kompletteras med väderskydd och service, t.ex. i form av luftpumpar och cykelverktyg. Det ökar cyklisternas bekvämlighet och är ett bra sätt att visa att de uppskattas och prioriteras.

Majoriteten av Sollentunas invånare bor inom en till två kilometer från närmaste pendeltågsstation. Det är ett avstånd där cykeln har stora möjligheter att ersätta bilen. Det är därför viktigt att komplettera infartsparkeringar med cykelparkeringsplatser. Genom att underlätta byten mellan cykel och pendeltåg kan andelen bilresor hållas nere.

Cykelparkeringar är mer yteffektiva än bilparkeringar. På en vanlig bilparkeringsplats ryms uppemot 10 parkerade cyklar. Det innebär att cykelparkeringar leder till en bättre användning av central gatumark. Det ger utrymme för en tätare stad med fler sociala funktioner.

Mobility management

Mobility management är ett effektivt sätt att styra resandet i en mer hållbar riktning. Det går ut på att förändra beteenden och attityder genom att arbeta med marknadsföring och information. Mobility management är ett kostnadseffektivt verktyg. Det är särskilt effektivt när det görs i samband med fysiska åtgärder.

Det finns flera möjligheter att arbeta med mobility management i kombination med parkering. Ett vanligt sätt är att upprätta så kallade gröna resplaner. Gröna resplaner syftar till att förändra resvanor, exempelvis till arbetsplatser och köpcentrum, genom att erbjuda åtgärder som uppmuntrar till gång, cykel och kollektivtrafik.

- Policy för tjänsteresor och telekommunikation
- Flexibla arbetstider
- System för samåkning
- Subventionerad kollektivtrafik
- Cykelparkeringar och tillhandahållande av tjänstecyklar
- Kampanjer för gång, cykel och kollektivtrafik

Ett ytterligare sätt att arbeta med mobility management i kombination med parkering är att använda sig av bilparkeringsstyrning. Bilparkeringsstyrning är ett effektivt sätt att påverka resandet till och från en plats, t.ex. ett företag.

- Reserverade parkeringsplatser för samåkning
- Tilldelade parkeringsplatser efter behov av bil i tjänst
- Ersättning för de som inte väljer att ta bilen (parking cash out)
- Begränsad tillgång till parkering i form av antal dagar per vecka som de anställda får parkera

Ett tredje sätt att arbeta med mobility management kopplat till parkering är att använda sig av bilpool. En bilpool minskar behovet av parkeringsplatser eftersom bilarna delas av fler och används mer effektivt än vanliga personbilar. Generellt brukar sägas att en bilpoolsplats ersätter 4-5 vanliga parkeringsplatser. Det innebär att det finns stora möjligheter att minska antalet parkeringsplatser i ett område genom att reservera ett antal platser för poolbilar.

Parkeringsnorm

Parkeringsnormer fokuserar på att säkerställa att ett tillräckligt antal parkeringsplatser anläggs vid nyexploatering. Det innebär att kommunen fastställer en undre gräns för hur många parkeringsplatser som ska anläggas inom ett område. Det finns också möjlighet att arbeta med flexibla parkeringsnormer. Det innebär att exploatörer kan minska parkeringsnormen genom att utföra andra åtgärder, exempelvis gratis medlemskap i bilpool för de boende, attraktiva cykelparkeringar, subventionerad kollektivtrafik etc. Flexibla parkeringsnormer praktiseras redan i flera svenska kommuner och har visat sig ha goda effekter på bilinnehavet. Det är dock viktigt att området har bra tillgänglighet till kollektivtrafik så att det finns ett tydligt alternativ till bilen.

En ytterligare möjlighet för exploatörer att minska antalet parkeringsplatser till en fastighet är att tillämpa parkeringsköp. Det innebär att fastighetsägaren köper in sig i en befintlig parkeringsanläggning istället för att anlägga egna parkeringsplatser. Därmed blir det lättare att bryta ut parkeringskostnaden från de övriga boendekostnaderna vilket innebär att de boende slipper betala för parkeringsplatser som de inte använder själva. Därmed synliggörs den faktiska kostnaden för parkeringsplatsen, vilket gör andra färdmedel mer attraktiva. Parkeringsköp innebär att kommunen har möjlighet att styra parkeringen till parkeringsanläggningar. Det ger större möjligheter till samutnyttjande och till en mer effektiv markanvändning. En samlad parkeringsanläggning motverkar även onödig söktrafik och erbjuder större flexibilitet jämfört med mindre anläggningar på kvartersmark.

Ett alternativ till parkeringsköp är parkeringsreserver. Det innebär att exploatörer tillåts understiga parkeringsnormen initialt. Om det senare uppstår behov av fler parkeringsplatser kan exploatören köpa in sig i en parkeringsanläggning. Det finns också möjlighet för byggherren att reservera plats för en framtida parkeringsanläggning som initialt används för något annat, t.ex. som parkyta.

Handlingsplan

I denna handlingsplan ges förslag på åtgärder som Sollentuna ska genomföra för att uppnå målen med parkeringsplanen. Parkeringsplanen ska bidra till:

1. En attraktiv stadsmiljö
2. En effektiviserad markanvändning
3. En ökad tillgänglighet och tydlighet
4. Att främja hållbara färdmedel

För att säkerställa att arbetet går i rätt riktning ska åtgärderna följas upp kontinuerligt. Uppföljningen ger en bra återkoppling om hur arbetet framskrider och hur åtgärderna påverkar resmönster och valet av färdmedel. Det är därför viktigt att uppföljningen görs årligen och att samma indikatorer används. Resultatet av uppföljningen ska kommuniceras internt till tjänstemän och förtroendevalda och externt till invånare och berörda aktörer. I handlingsplanen har respektive åtgärd kompletterats med indikatorer för att följa upp att åtgärden uppnås.

1. Parkeringsplanen ska bidra till en attraktiv stadsmiljö

Arbetet med parkering i Sollentuna ska stödja utvecklingen mot en attraktiv stadsmiljö. Det innebär att miljön ska upplevas som attraktiv att vistas i för invånare och besökare. Det ska vara enkelt och trivsamt att ta del av utbudet av service och sociala funktioner.

För att lyckas med detta ska Sollentuna genomföra följande åtgärder.

1) Prioritering av mark i centrala lägen. Sollentuna ska prioritera ett rikt folkliv. Det innebär att viss parkering ska omvandlas till förmån för torghandel, uteserveringar, gång- och cykelbanor och stadsparker. Stora parkeringsytor ska i största möjliga mån undvikas eftersom det kan bidra till barriärer och tråkiga stadsmiljöer. Där det är möjligt ska bilparkeringen anläggas i parkeringshus och garage. Detta är särskilt viktigt i centrala lägen, exempelvis vid kommunens pendeltågsstationer. Sollentuna ska styra parkeringen till gemensamma anläggningar genom att reglera avgifterna så att det är billigare att parkera i parkeringshus och garage än på gatan.

2) Zonindelning med differentierade parkeringsregleringar. Sollentuna ska fortsätta sitt arbete med zonindelning. Det innebär att kommunen ska delas in i zoner med olika avgiftsnivåer och tidsregleringar. Genom att ta ut högre avgifter i centrala lägen blir det mindre attraktivt att välja bil. Det leder till minskad trängsel samt att värdefull mark kan användas för andra syften än bilparkering. I centrala lägen ska kantstensparkering i första hand prioriteras för besöksparkering och kortare ärenden, dvs. inte för bostads- och arbetsparkering. Sollentuna har tagit fram en zonindelning som finns att se i kapitel 7. Där anges vilka parkeringsregleringar som ska gälla i de olika zonerna.

3) Underhåll och skötsel av parkeringsytor. För att säkerställa en attraktiv stadsmiljö är det viktigt att de befintliga parkeringsytorna ses över och underhålls. Sollentuna ska se till att befintliga parkeringsytor är välskötta och välstädade. Kommunen ska ta fram en handlingsplan för arbetet med renhållning och drift av parkeringsytor.

4) Differentierade parkeringstal. Sollentuna ska arbeta med differentierade parkeringstal. Det innebär att antalet parkeringsplatser som ska anläggas vid nybyggnation skiljer sig åt beroende på var i kommunen som nyexploateringen sker. I centrala lägen accepteras ett lägre parkeringstal eftersom tillgången till gång, cykel och kollektivtrafik är bättre där. Sollentuna har tagit fram en områdesindelning som finns att se i kapitel 7. Där anges vilka parkeringstal som ska gälla i de olika områdena.

5) Parkeringsgarage vid nyexploatering. Vid nyexploatering av flerbostadshus ska det vara praxis att boendeparkeringen och besöksparkeringen anordnas på kvartersmark i parkeringsgarage. Detta gäller särskilt i kommunens centrala lägen, exempelvis vid Sollentunas pendeltågsstationer.

6) Utformning av markparkering. Sollentuna ska lägga stor omsorg på gestaltningen av parkeringsplatser. I de fall där parkeringen anläggs som markparkering ska anläggningen utformas på ett sätt som passar väl in i stadsbilden. Det gäller även kantstensparkering där det är viktigt att komplettera parkeringen med trädplantering och gatumöbler. Utformningen av parkeringsytor ska ta hänsyn till andra kommunala intressen såsom urbana grönstrukturer och lokalt omhändertagande av dagvatten.

Uppföljning av åtgärder för en attraktiv stadsmiljö.

Åtgärd	Mått	När	Ansvar
1 Prioritering av mark i centrala lägen	Följa upp att användningen av central mark prioriteras enligt kommunens trafikpolicy	December 2016, därefter årligen	TFK/StBA
2 Zonindelning med differentierade parkeringsregleringar	Följa upp att kommunens parkeringsregleringar följer den zonindelning som har tagits fram	December 2016, därefter årligen	TFK
3 Underhåll och skötsel av parkeringsytor	Ta fram en handlingsplan för arbetet med renhållning och drift	December 2017	TFK
4 Differentierade parkeringstal	Följa upp att differentierade parkeringstal tillämpas	December 2016, därefter årligen	StBA/MBK
5 Parkeringsgarage vid nyexploatering	Följa upp att parkeringen anordnas i parkeringsgarage vid nyexploatering	December 2016, därefter årligen	StBA/MBK
6 Utformning av markparkering	Följa upp att tillkommande parkeringsytor är gestaltade med stor omsorg	December 2016, därefter årligen	TFK/StBA

2. Parkeringsplanen ska bidra till en effektiviserad markanvändning

I takt med att Sollentuna växer ökar efterfrågan på mark i centrala lägen. Störst är behovet vid kommunens pendeltågsstationer där konkurrensen om mark har lett till en konflikt mellan målet om förtätning och efterfrågan på parkering. Ett viktigt mål med parkeringsplanen är därför att effektivisera markanvändningen i Sollentuna.

För att lyckas med detta ska Sollentuna genomföra följande åtgärder.

1) Tidsreglering på allmän platsmark. Sollentuna ska arbeta med tidsreglering. Tidsreglering är ett effektivt sätt att styra vilken grupp som använder parkeringen vilket i sin tur kan leda till en ökad omsättning på parkeringsplatser. Ett exempel på detta är att förbjuda långtidsparkering på gatumark i centrala delar. Det minskar risken för boendeparkering och arbetsparkering vilket gynnar besökare och kunder med korta ärenden. Tidsbegränsningarna ska vara anpassade efter de målpunkter och verksamheter som finns i parkeringsplatsernas närhet.

2) Infartsparkeringar med målgruppsanpassad reglering. Vid viktiga kollektivtrafikhållplatser, exempelvis pendeltågsstationer, kan parkeringsanläggningar regleras som infartsparkering. Det innebär att bilister som annars skulle ha kört bil hela vägen fram till arbetet kan ersätta en del av resan med kollektivtrafik. Det är viktigt att infartsparkeringarna regleras på rätt sätt för att säkerställa att de används av rätt målgrupp. För att ytterligare styra infartsparkeringarna så att de används för rätt ändamål bör de differentieras så att det är billigare att parkera för kollektivtrafikresenärer. Sollentuna ska initiera ett samarbete med trafikförvaltningen i syfte att få till en sådan lösning.

3) Samnyttjande av parkeringsplatser i gemensamma anläggningar. Ett bra sätt att öka kapaciteten i parkeringsanläggningar är att samutnyttja parkeringsplatserna. Det innebär att parkeringen kan användas för olika ändamål under olika tider på dygnet, t.ex. infartsparkering och arbetsparkering på vardagar och kundparkering på kvällar och helger. Samutnyttjande av parkering bör i första hand tillämpas vid handelsverksamheter som även kan utnyttjas för infartsparkering och arbetsparkering. Sollentuna ska initiera ett samarbete med externa aktörer i syfte att få till en sådan lösning.

4) Tvärställd parkering för motorcyklar och småbilar. Ett ytterligare exempel på samutnyttjande av parkeringsplatser är att dela upp parkeringsrutan i två delar och tillåta tvärställd parkering för motorcyklar och småbilar. Det ökar utnyttjandet av parkeringsplatser vilket leder till ett minskat behov av parkeringsmark. Sollentuna ska göra det möjligt att använda parkeringsrutor för både längsgående och tvärställd parkering. Fordon som endast behöver halva parkeringsrutan ska endast behöva betala halva parkeringsavgiften. Detta ska göras på prov på ett antal parkeringsplatser i kommunen. Därefter ska försöket utvärderas noga innan det eventuellt görs permanent och utvecklas.

5) Etablering av bilpool. Ett tredje exempel på samutnyttjande är att etablera former för samägande av fordon, så kallade bilpooler. Det innebär att flera användare delar fordon och betalar per resa. Bilpooler innebär att behovet av parkeringsplatser minskar eftersom bilarna kan delas av fler och användas mer effektivt än vanliga personbilar. Generellt brukar sägas att varje bilpoolsplats ersätter 4-5 vanliga parkeringsplatser. Sollentuna ska stödja utvecklingen av bilpooler genom att möjliggöra för sänkta parkeringstal vid nyexploatering mot att de boende erbjuds medlemskap i bilpool. Det innebär att byggherren får göra avsteg från parkeringsnormen och anlägga färre parkeringsplatser än vad normen anger.

6) Omhändertagande av övergivna fordon. Det är viktigt att parkeringsplatser används av dem som verkligen behöver dem. Det gäller både cykelparkering och bilparkering. Idag är dock många av de cyklar som står parkerade vid Sollentunas pendeltågsstationer övergivna eller felparkerade. Det innebär att cykelparkeringsplatser som egentligen skulle kunna användas av cykelpendlare står upptagna av kvarlämnade cyklar. Resultatet är att cyklister tvingas parkera sina cyklar på platser där de står i vägen för gående och försvårar driften. Det innebär också att cyklarna blir mer sårbara för stöld och vandalis. För att komma tillrätta med detta och öka tillgången till parkeringsplatser i Sollentuna ska kommunen påbörja ett arbete med att omhänderta övergivna fordon.

Uppföljning av åtgärder för en effektiviserad markanvändning.

Åtgärd	Mått	När	Ansvar
1. Tidsbegränsning på allmän platsmark	Följa upp att kommunens tidsregleringar är anpassade efter målpunkter och verksamheter	December 2016	TFK
2. Infartsparkeringar med målgruppsanpassad reglering	Följa upp att kommunens infartsparkeringar är reglerade på ett lämpligt sätt	December 2016	TFK
3. Samutnyttjande av parkeringsplatser i gemensamma anläggningar	Initiera ett samarbete om samutnyttjande med externa aktörer	December 2017	TFK/StBA
4. Tvärställd parkering för motorcyklar och småbilar	Följa upp att parkeringsplatser har anlagts för mindre fordon	December 2017	TFK
5. Etablering av bilpool	Följa upp att bilpoolsplatser har tillkommit i samband med nyexploatering	December 2016, därefter årligen	StBA/MBK
6. Omhändertagande av övergivna fordon	Följa upp att övergivna fordon omhändertas	December 2016 därefter årligen	TFK

3. Parkeringsplanen ska bidra till en ökad tillgänglighet och tydlighet

Arbetet med parkering i Sollentuna ska bidra till ökad tillgänglighet och tydlighet. Det ska vara enkelt att förstå vilka parkeringsregler som gäller i kommunen och invånarna ska ha god tillgång till information om avgifter, tidsreglering, städ-dagar etc. Det ska även vara enkelt och smidigt att ta sig till närmaste parkerings-plats, både för cyklister och bilister. Parkeringsanläggningar ska vara väl skyltade för att minska onödig söktrafik. Parkeringsplatser som är avsedda för särskilda ändamål ska vara tillgängliga för dem som verkligen behöver dem.

För att lyckas med detta ska Sollentuna genomföra följande åtgärder.

1) Tillgänglighet för nyttotrafik. Nyttotrafik och transporter till och från verksamheter är en viktig del av transportsystemet. För att nyttotrafiken ska fungera på ett smidigt sätt är det viktigt att det finns lastplatser i nära anslutning till målpunkterna. Ett ytterligare sätt att underlätta för varuleveranserna är att upplåta så kallade nyttoparkeringstillstånd som gör det möjligt för företag att parkera gratis under en kortare period. Sollentuna ska ta fram en handlingsplan för arbetet med nyttotrafik. I detta ingår att se över parkeringen för tunga fordon. Kommunen ska även utreda möjligheterna att anordna nyttoparkeringstillstånd.

2) Tillgänglighet för rörelsehindrade. En viktig del i parkeringsplanen är att förbättra tillgängligheten för rörelsehindrade. Det innebär att det ska finnas goda möjligheter för rörelsehindrade att förflytta sig inom kommunen, både med bil och med andra färdmedel. Rörelsehindrade med giltigt parkeringstillstånd ska parkera gratis på kommunens mark. Det kan vara aktuellt med tidsbegränsning på parkeringsplatser för rörelsehindrade vid särskilda målpunkter. På kvartersmark ska det finnas särskilda parkeringsplatser som är reserverade för rörelsehindrade. Dessa parkeringsplatser ska utformas enligt Boverkets byggregler, BBR.

3) Information och kunskapsspridning. En viktig del i arbetet med parkeringsplanen är att öka kunskapen om parkeringsregler i Sollentuna. Kommunen ska ta fram en populärversion av parkeringsplanen som är enkel och lättläst. Den ska distribueras i tryckt format och finnas tillgänglig på kommunens webbplats. Parkeringsplanen ska kompletteras med information på webbplatsen. Webbplatsen ska uppdateras kontinuerligt med nyheter om parkering, t.ex. parkeringsavgifter, gatuavstängningar och parkeringsregler vid evenemang. På webbplatsen ska det framgå när det är städdagar och var det finns platser för särskilda användargrupper, exempelvis infartsparkeringar och lastplatser.

4) Parkeringsledningssystem. För att göra det lättare att hitta parkering i Sollentuna ska kommunen införa ett parkeringsledningssystem. Det är ett system för vägvisning till närmaste parkeringsanläggning. Parkeringsledningssystemet ska byggas ut succesivt. Till en början ska det fokusera på kommunens centrala delar. På sikt ska parkeringsledningssystemet utvecklas och förfinas. Det bör t.ex. vara möjligt att söka efter lediga parkeringsplatser i systemet. På sikt bör det även vara möjligt att boka lediga parkeringsplatser. Sollentuna ska initiera ett samarbete med externa aktörer för att få till ett parkeringsledningssystem.

5) Moderna och effektiva betallosningar för parkering. I Sollentuna är det möjligt att betala parkeringsavgifter kontant, med kort, med sms eller med en applikation som laddas ned. Det är även möjligt att ringa in för personlig hjälp med betalningen. Sms-betalningen är populär och ökar snabbt i antal användare. Sollentuna vill att antalet sms-användare ska öka ännu mer. Det är en bra service för invånarna som gör det möjligt att betala snabbt utan att behöva uppsöka en parkeringsautomat. För att öka antalet användare ska kommunen utveckla sms-betalningen så att det blir ännu enklare och smidigare att använda den. Detta ska göras tillsammans med operatören för tjänsten.

Uppföljning av åtgärder för en ökad tillgänglighet och tydlighet.

Åtgärd	Mått	När	Ansvar
1. Tillgänglighet för nyttotrafik	Ta fram en handlingsplan nyttotrafik	December 2017	TFK
2. Tillgänglighet för rörelsehindrade	Ta fram riktlinjer för parkeringsplatser för rörelsehindrade på gatumark	December 2017	TFK
3. Information och kunskapsspridning	Ta fram en kommunikationsplan för information och kunskapsspridning	December 2016	TFK
4. Parkeringsledningssystem	Påbörja ett arbete med parkeringsledningssystem	December 2017, därefter årligen	TFK
5. Moderna och effektiva betallosningar för parkering	Följa upp hur fördelningen mellan olika betallosningar ser ut	December 2016	TFK

4. Parkeringsplanen ska bidra till att främja hållbara färdmedel

Parkeringsplanen ska främja hållbara färdmedel. Det innebär att parkering ska användas som ett verktyg för att öka andelen gående, cyklister och kollektivtrafikresenärer i Sollentuna. Parkeringsplanen ska även främja miljöfordon, exempelvis elbilar och bilpoolsbilar. På sikt ska parkeringsplanen bidra till att minska andelen bilar i kommunen. Det ger ett rikare folkdiv och en förtätning av bostäder, verksamheter och service, vilket i sin tur främjar gång, cykel och kollektivtrafik.

För att lyckas med detta ska Sollentuna genomföra följande åtgärder.

1) Tillgång till cykelparkeringar. Cykelparkeringar är ett bra sätt att öka tillgängligheten för cyklister. Det är en viktig del i den totala cykelupplevelsen som har visat sig ha stor betydelse för valet att cykla. Cykelparkeringar ska finnas tillgängligt vid alla viktiga målpunkter i Sollentuna. Det gäller både på allmän platsmark och på kvartersmark. På allmän platsmark är det kommunen som ansvarar för cykelparkeringarna. Där är det viktigt att cykelparkeringarna anläggs enligt de riktlinjer som fastställs i kommunens cykelplan. På kvartersmark är det privata aktörer som ansvarar för cykelparkeringarna. Kommunen kan dock påverka cykelparkeringarna genom att fastställa hur många parkeringsplatser som ska tillföras en fastighet i samband med nyexploatering och ombyggnation. Sollentuna har tagit fram en parkeringsnorm för cykelparkering som ska följas vid bygglovsgivning. Exploatörerna måste redovisa att antalet parkeringsplatser kommer att tillgodoses i samband med ansökan om bygglov. Cykelparkeringar på kvartersmark ska följa riktlinjerna i kommunens cykelplan.

2) Tillgång till parkeringsplatser för miljöfordon. Sollentuna vill att andelen miljöfordon i kommunen ska öka. Parkering är ett viktigt verktyg för detta. Sollentuna ska uppmuntra till fler miljöfordon genom att reservera särskilda parkeringsplatser för elbilar. Laddningsplatserna ska placeras på strategiska platser i kommunen, gärna i direkt anslutning till målpunkten, och vara avgiftsfria. Platserna ska reserveras för elbilar genom att regleras som ändamålsplats för laddning. Därmed kan de anläggas på såväl allmän platsmark som på kvarterersmark. Kommunen ska även reservera parkeringsplatser för bilpoolsbilar. Platserna ska vara de mest attraktiva i området för att locka fler användare.

3) Mobility management. Mobility management är ett effektivt sätt att styra resandet i en mer hållbar riktning. Det går ut på att förändra beteenden och attityder genom att arbeta med marknadsföring och information. Mobility management är ett kostnadseffektivt verktyg som har visat sig ha effekt. Särskilt effektivt har det visat sig vara när det genomförs i samband med fysiska åtgärder. Sollentuna ska ta fram en arbetsplan för mobility management. Arbetsplanen ska vara övergripande. Det innebär att planen ska innefatta även annat än parkering, t.ex. beteendepåverkan inom cykeltrafik. Genom att samla allt arbete till ett och samma dokument blir åtgärderna mer effektiva och tydliga. Det ger möjlighet till mervärden och synergieffekter.

4) Flexibla parkeringstal som främjar hållbara färdmedel. Sollentuna ska arbeta med flexibla parkeringstal. Det innebär att byggherrar kan erbjudas att göra avsteg från parkeringsnormen och anlägga färre parkeringsplatser vid nyexploatering och ombyggnation. Det kräver dock att exploitören åtar sig att genomföra åtgärder som minskar efterfrågan på bilparkering. Exempel på sådana åtgärder är medlemskap i bilpool och subventionerad kollektivtrafik. För att göra avsteg från parkeringsnormen krävs att området har goda kommunikationer med kollektivtrafik och cykeltrafik. Det innebär att det finns tillgång till spårtrafik eller busstrafik med en turtäthet på högst 10 minuter. Det krävs även att det finns en direkt koppling till cykelnätet. Annars är det svårt att marknadsföra hållbara färdmedel som ett fullgott alternativ till bilen. Sollentuna ska ta fram en handlingsplan för arbetet med flexibla parkeringstal.

Uppföljning av åtgärder för att främja hållbara färdmedel.

Åtgärd	Mått	När	Ansvar
1 Tillgång till cykelparkeringar	Följa upp att arbetet med cykelparkeringar följer kommunens cykelplan och parkeringsnorm	December 2016, därefter årligen	TFK/StBA/MBK
2 Tillgång till parkeringsplatser för miljöfordon	Ta fram en handlingsplan för arbetet med parkeringsplatser för miljöfordon	December 2017	TFK/StBA
3 Mobility management	Ta fram en handlingsplan för mobility management	December 2017	TFK/StBA
4 Flexibla parkeringstal som främjar hållbara färdmedel	Ta fram en rutin för arbetet med flexibla parkeringstal samt följa upp att detta tillämpas	December 2016, därefter årligen	TFK/StBA

Genomförande av parkeringsplanen

Parkering är en komplex fråga. De avgifter och regleringar som kommunen väljer att ha på sina parkeringsplatser har stor betydelse för hela trafiksystemet. Det har även betydelse för omgivande områden, dvs. lokala regleringar ger regionala effekter. Därför är det viktigt Sollentuna analyserar de åtgärder som genomförs. Kommunen har tagit fram indikatorer för att utvärdera arbetet med parkering. Indikatorerna ska följas upp kontinuerligt.

Genomförandet av åtgärder ska ske stegvis. Därmed hinner Sollentuna utvärdera resultatet av de åtgärder som genomförs. Det är även viktigt att arbetet sker stegvis för att kommunen ska kunna korrigera för eventuella bieffekter, t.ex. omfördelning av kantstensparkerings från en gata till en annan.

En viktig del i genomförandet av åtgärder är att dela in kommunen i zoner med olika parkeringsregleringar, t.ex. olika avgiftsnivåer och tidsregleringar. Kommunen ska även delas in i områden för parkeringsnormer där kollektivtrafknära områden ges en lägre parkeringsnorm medan mer perifera områden ges högre normer. Även detta är en viktig del i genomförandet av parkeringsplanen.

I detta kapitel görs en zonindelning i Sollentuna. Därefter följer ett förslag till parkeringsnorm för parkering vid nybyggnation. Parkeringsnormen ska gälla som vägledning för kommunens arbete med detaljplaner och bygglov. Parkeringsnormen omfattar både cykelparkering och bilparkering.

Zonindelning

Sollentuna har vuxit fram i etapper. Det innebär att kommunen har en skiftande karaktär vad gäller bebyggelse, från tätbebyggda kommundelscentrum till glesare villastad. Förutsättningarna för parkering skiljer sig åt mellan de olika områdena. I Sollentunas centrala delar är konkurrensen om marken stor. Där hamnar målet om förtätning ofta i konflikt med efterfrågan på parkeringsplatser. Samtidigt är kommunikationerna med kollektivtrafik goda med flera pendeltågsstationer på kort avstånd. I mer perifera lägen är kommunikationerna med kollektivtrafik inte lika goda. Där är å andra sidan inte heller konkurrensen om marken lika stor.

För att kunna ta fram en parkeringsplan som är lämplig för hela kommunen har Sollentuna delats in i zoner. Indelningen har skett utifrån närheten till attraktiv kollektivtrafik samt bebyggelsens karaktär. Sollentuna har delats in i fyra zoner: zon A, B, C och D.

Zon A omfattar området kring Sollentuna Centrum. Detta är kommunens mest intensiva område med tät bebyggelse och livlig handel. Sollentuna Centrum är kommunens mest centrala plats. Det innebär att området i första hand ska användas för boende, handel, service och sociala funktioner. Parkeringen på gatumark ska prioriteras för besöksparkering och kortare ärenden.

Zon B omfattar övriga områden som ligger i anslutning till Sollentunas pendeltågsstationer. Det innebär att även zon B är urbana områden med tät bebyggelse. I zon B råder stor konkurrens om marken. Konkurrensen är dock inte fullt så stor som i zon A.

Zon C är områden som är relativt stationsnära. Det innebär att de boende har gång- eller cykelavstånd till attraktiv kollektivtrafik. Även zon C är i regel urbana områden med tät bebyggelse. Där är dock konkurrensen om mark lägre än i zon A och B.

Zon D är övriga områden i Sollentuna. Där är tillgängligheten till kollektivtrafik lägre. Zon D utgörs till stor del av villahusområden och radhusområden. Bebyggelsen är i allmänhet relativt gles vilket innebär att efterfrågan på parkeringsmark är lägre än i zon A, B och C.

I kartan på nästa sida visas de olika zonerna i Sollentuna. Zon A anges med svart polygon, zon B med grön och zon C med orange polygon. Övriga områden utgör zon D.

Zonindelning med zon A i svart, zon B i grönt och zon C i orange. Övriga områden utgör zon D.

Zonindelningen påverkar regleringen av parkering på allmän platsmark. Nedan följer en beskrivning av vilka regleringar som gäller i de olika zonerna.

I zon A och B är samtliga parkeringsplatser avgiftsbelagda. Många platser är även tidsreglerade. Det innebär att parkeringen kan styras från gatan till parkeringshus och parkeringsgarage. Regleringen gör det även möjligt att styra parkeringen till särskilda grupper, exempelvis besökare och kunder, vilket ökar omsättningen av parkeringsplatser i områdena.

I zon A och B är flera gator reglerade med stannandeförbud och parkeringsförbud. Det innebär att framkomligheten ökar för gång, cykel och kollektivtrafik. Det innebär också att angöringen förbättras för nyttotrafiken. Vidare finns reserverade parkeringsplatser för miljöfordon och mindre fordon, exempelvis motorcyklar och småbilar. Skillnaden mellan zon A och B är att avgifterna är högre i zon A.

Även zon C regleras med parkeringsavgifter och tidsreglering. I zon C är dock parkeringsavgifterna lägre än i zon A och B eftersom konkurrensen om mark inte är lika stor där. Liksom i zon A och B har zon C gator som är reglerade med stoppförbud och parkeringsförbud. Där finns även parkeringsplatser för miljöfordon och mindre fordon.

I zon D saknas parkeringsavgifter och tidsreglering. Däremot används stoppförbud och parkeringsförbud. I övrigt råder datumparkering. I zon D finns även särskilda parkeringsplatser för tung trafik.

Parkeringsnorm

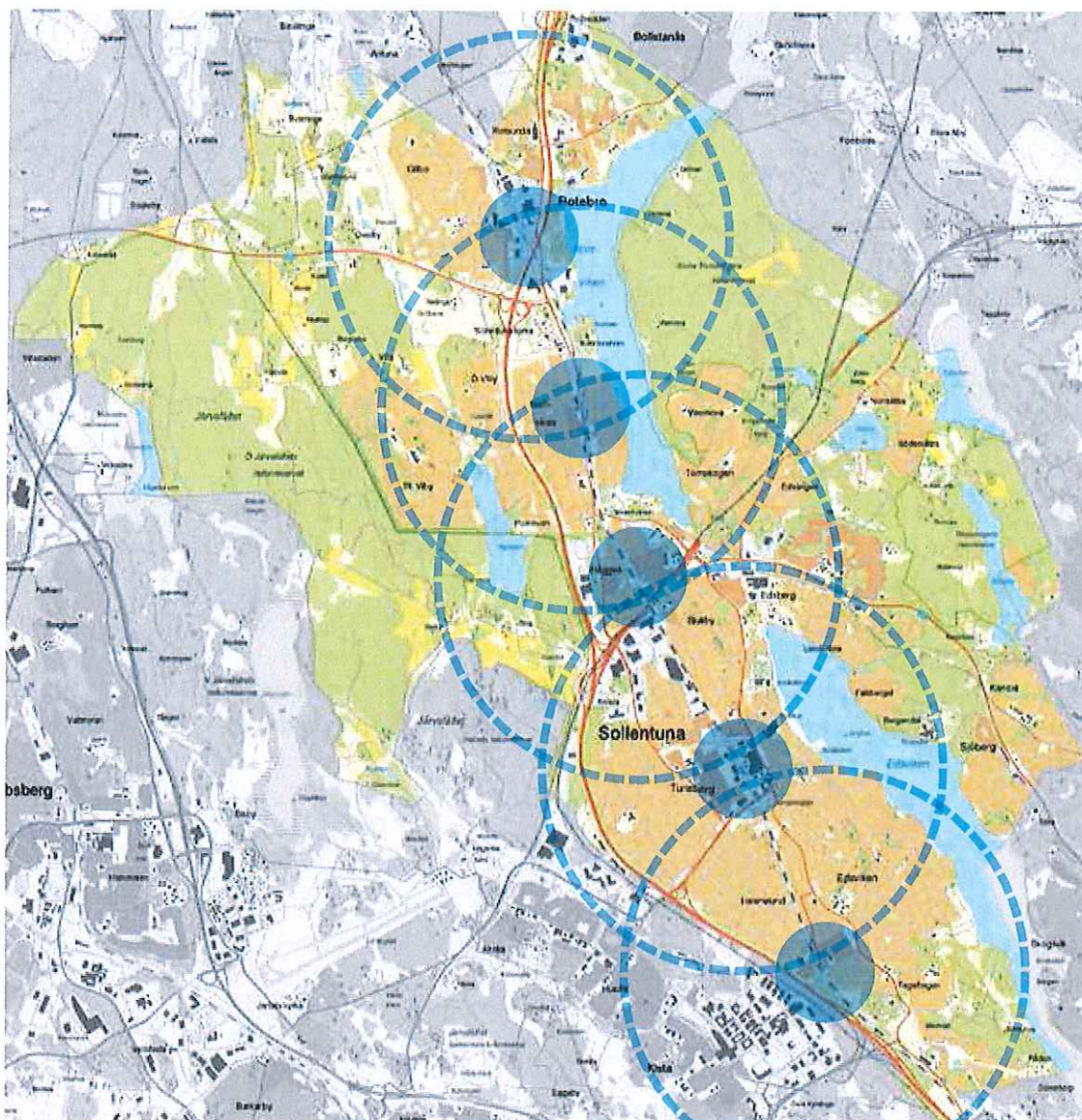
Parkeringsnormer fungerar som vägledning för kommuner i arbetet med detaljplaner och bygglov. Parkeringsnormer anger ett minimikrav för antalet parkeringsplatser som ska anläggas vid nybyggnationer. Exploatörerna har skyldighet att anordna parkeringen inom den egna fastigheten, alternativt lösa parkeringen genom parkeringsköp eller parkeringsreserver.

Att ta fram en parkeringsnorm är en balansgång mellan utbud och efterfrågan. Å ena sidan är det viktigt att inte anlägga för få parkeringsplatser. Det kan leda till att boende väljer att parkera i närliggande områden med besvärlig parkeringssituation som följd. Samtidigt är det viktigt att inte anlägga för många parkeringsplatser. Mark är en värdefull tillgång som har en hög alternativkostnad och alternativanvändning. Om en god tillgänglighet kan säkerställas genom andra åtgärder än att tillföra parkering kan stora besparingar göras. Färre parkeringar kan även leda till en lugnare trafikmiljö med färre fordon.

Sollentuna har en skiftande karaktär vad gäller bebyggelse. Det innebär att förutsättningarna för parkering skiljer sig åt mellan olika delar i kommunen. För att kunna ta fram en parkeringsplan som är lämplig för hela kommunen har Sollentuna delats in i områden med differentierade parkeringsnormer. Indelningen har skett utifrån närheten till attraktiv kollektivtrafik. Sollentuna har delats in i tre områden.

- Område 1 är områden som ligger inom 500 meter från Sollentunas pendeltågsstationer. Det innebär att område 1 är urbana områden med tät bebyggelse och gångavstånd till attraktiv kollektivtrafik. Det innebär i sin tur att behovet av parkering är relativt lågt.
- Område 2 är områden som ligger mellan 500 meter och två kilometer från närmaste pendeltågsstation. Det innebär att de boende har gång- eller cykelavstånd till attraktiv kollektivtrafik. Även område 2 är i regel urbana områden med tät bebyggelse. Behovet av parkering är förhållandevis lågt, men inte lika lågt som i område 1.
- Område 3 är övriga områden i Sollentuna. Område 3 utgörs till stor del av villahusområden och radhusområden. Där är tillgången till kollektivtrafik lägre. Det innebär att behovet av parkering är högre än i område 1 och 2.

I kartan visas de olika områdena i Sollentuna. Helden dragen cirkel har en radie på 500 meter. Streckad cirkel har en radie på två kilometer.

PARKERINGSNORM FÖR CYKELPARKERING

Parkeringsnormer kan innefatta både cykelparkering och bilparkering. Det innebär att kommuner har rätt att kräva både cykelparkeringsplatser och bilparkeringsplatser vid nybyggnationer. Parkeringsnormer anger ett minimikrav för antalet cykelparkeringsplatser som ska anläggas av exploatörer. Exploatörerna måste redovisa att antalet parkeringsplatser kommer att uppfyllas i samband med ansökan om bygglov.

Till skillnad från bilparkering är cykelparkering sällan kostnadsdrivande. På en bilparkeringsplats ryms uppemot 10 parkerade cyklar. Det innebär att kostnaden för cykelparkering är betydligt lägre än för bilparkeringsplatser. Däremot kan det vara svårt att anlägga kvalitativa cykelparkeringsplatser i efterhand. Det är därför viktigt att tillföra ett stort antal cykelparkeringsplatser redan från början. Cykelparkeringar kan dessutom bidra till att fler personer börjar cykla. Vid dimensioneringen av cykelparkeringsplatser bör man därför ta höjd för en ökad cykelanvändning.

Som tumregel gäller att antalet cykelparkeringsplatser i ett område ska överskrida antalet boende. Det innebär att varje boende ska ha minst en cykelparkeringsplats. Därtill tillkommer cykelparkeringsplatser för besökare. För verksamheter gäller att det ska finnas cykelparkering för både besökare och anställda. Behovet av parkeringsplatser varierar därför mellan olika verksamheter.

I Sollentuna gäller följande riktlinjer för cykelparkering.

	Område 1-3	Besökare
Lägenhet med 1 ROK	1,5	0,5
Lägenhet med 2-3 ROK	2,5	0,5
Lägenhet med fler än 3 ROK	3,5	0,5
Hus och villa	3,5	0,5
Studentbostad	1,5	0,5

	Område 1-3	Kommentar
Kontor	15-20	Platser per 1000 kvm BTA
Industri	5-10	Platser per 1000 kvm BTA
Handel	20-30	Platser per 1000 kvm BTA
Hotell	5-10	Platser per 1000 kvm BTA
Mat & dryck	20-30	Platser per 1000 kvm BTA
Idrott & kultur	30-40	Platser per 100 besökare
Rekreation	30-40	Platser per 100 besökare
Vård & service	20-30	Platser per 100 besökare
Kollektivtrafik	10-15	Platser per 100 påstigande
Förskola	20-30	Platser per 100 elever
Grundskola	50-70	Platser per 100 elever
Gymnasium	50-70	Platser per 100 elever

Cykelparkeringen ska utgöras av både inomhusparkering och utomhusparkering. För boende och anställda är det viktigt att ha tillgång till både stödsäkra cykelförådråd och lättillgängliga utomhusparkeringsplatser. För besökare och kunder är det viktigt att ha tillgång till utomhusparkering nära målpunkten.

PARKERINGSNORM FÖR BILPARKERING

Parkeringsnormer för bilparkering beräknas på följande sätt:

- Förväntad boendetäthet × förväntat bilinnehav
- Förväntad arbetstäthet × förväntat bilinnehav

Resultatet av beräkningarna blir en miniminorm som kommunen kan utgå från i samband med bygglovsprövning. Kommunen har rätt att kräva att miniminormen uppfylls. Parkeringsnormerna i tabellen nedan är riktlinjer och inte tvingande:

	Område 1	Område 2	Område 3	Besökare
Lägenhet med 1 ROK	0,3	0,4	0,5	0,1
Lägenhet med 2-3 ROK	0,5	0,6	0,7	0,1
Lägenhet med fler än 3 ROK	0,7	0,8	0,9	0,1
Hus och villa	1,0	2,0	2,0	-
Studentbostad	0,1	0,1	0,1	-

	Område 1-2	Område 3	Besökare
Kontor	10-15	15-20	Platser per 1000 kvm BTA
Industri	5-10	10-15	Platser per 1000 kvm BTA
Handel	15-20	20-30	Platser per 1000 kvm BTA
Hotell	5-10	10-15	Platser per 1000 kvm BTA
Mat & dryck	15-20	20-30	Platser per 1000 kvm BTA
Idrott & kultur	15-20	20-30	Platser per 100 besökare
Rekreation	15-20	20-30	Platser per 100 besökare
Vård & service	10-15	15-20	Platser per 100 besökare
Förskola	30-40	40-50	Platser per 100 anställda
Grundskola	30-40	40-50	Platser per 100 anställda
Gymnasium	30-40	40-50	Platser per 100 anställda

Prioritering av åtgärder

Arbetet med parkeringsåtgärder i Sollentuna måste prioriteras eftersom inte allt kan göras samtidigt. I detta avsnitt lyfts de åtgärder fram som bedöms vara av extra stor vikt att genomföra tidigt. Att sprida åtgärdernas genomförande i tid ger också möjlighet till utrymme för uppföljning och utvärdering.

Flera av planens åtgärder är omfattande, både vad gäller arbetsinsats och geografisk utsträckning. Det kommer därför att bli aktuellt att genomföra åtgärder successivt. I de fall där prioriteringar måste göras ska centrala områden prioriteras där efterfrågan på gatumark och parkering är hög. Genomförandet av planens åtgärder är beroende av hur mycket resurser i form av budgetmedel och arbetstid som kan skjutas till.

Nedan följer en beskrivning av vilka åtgärder som ska prioriteras inom respektive målområde.

1. Parkeringsplanen ska bidra till en attraktiv stadsmiljö. Den åtgärd som anses vara mest prioriterade inom målområdet attraktiv stadsmiljö är att säkerställa att kommunens parkeringsregleringar följer den zonindelning som har tagits fram. I detta ingår att se över samtliga gator i kommunen med avseende på regleringsform. Zonindelningen påverkar genomförandet av andra åtgärder, varför det är viktigt att denna åtgärd genomförs i ett tidigt skede.

2. Parkeringsplanen ska bidra till en effektiviserad markanvändning. Den åtgärd som anses vara mest prioriterade inom målområdet effektiviserad markanvändning är att se över regleringen av kommunens infartsparkeringar. En ytterligare åtgärd som är högt prioriterad är att göra en översyn av kommunens tidsreglerade parkeringsplatser. Dessa åtgärder ger en bättre bild av den egentliga efterfrågan på parkering i kommunen. Det påverkar genomförandet av andra åtgärder, varför det är viktigt att de genomförs i ett tidigt skede.

3. Parkeringsplanen ska bidra till en ökad tillgänglighet och tydlighet. Den åtgärd som anses vara mest prioriterade inom målområdet ökad tillgänglighet och tydlighet är att ta fram en kommunikationsplan. En kommunikationsplan underlättar genomförandet av andra åtgärder eftersom det bidrar till en större förståelse och acceptans för åtgärder kopplade till parkering. Det är därför högt prioriterat att ta fram en kommunikationsplan i ett tidigt skede.

4. Parkeringsplanen ska bidra till att främja hållbara färdmedel. Den åtgärd som anses vara mest prioriterade inom målområdet främja hållbara färdmedel är att följa upp att arbetet med cykelparkeringar följer kommunens cykelplan och parkeringsnorm. En ytterligare åtgärd som är högt prioriterad är att ta fram en rutin för arbetet med flexibla parkeringstal.

Fortsatt arbete

Planering och reglering av parkeringsplatser är ett av kommunens viktigaste verktyg för att styra trafiken. De avgifter och andra regleringar som kommunen väljer att ha på sina parkeringsplatser har stor betydelse för efterfrågan på parkering, färdmedelsval och destinationsval. Med parkeringsplanen som underlag har Sollentuna därmed goda förutsättningar att använda parkering som verktyg för att nå de mål som anges i kommunens trafikpolicy. Parkeringsplanen ska bidra till att fler invånare väljer att promenera, cykla och resa kollektivt i Sollentuna.

De mål och åtgärder som beskrivits i parkeringsplanen utgör grunden för kommunens fortsatta arbete med parkering. För att säkerställa att arbetet fortskrider i önskad riktning behöver berörda förvaltningar i kommunen, särskilt trafik- och fastighetskontoret, göra en årlig planering för genomförandet av olika åtgärder. I den bör en beskrivning och kostnadsbedömning av varje åtgärd göras. Trafik- och fastighetskontoret ansvarar för att samordna och hålla ihop parkeringsarbetet i kommunen. Fortsatt samverkan med berörda förvaltningar och verksamheter inom kommunen är högst angeläget för att utvecklingen av arbetet med parkering ska vara effektivt och bidra till uppsatta kommunala mål.

För att parkeringsplanen ska kunna fungera som ett aktuellt planeringsunderlag är det viktigt att planen uppdateras regelbundet. Genomförandet av planen ska ske stegvis så att åtgärder kan utvärderas löpande och minst var femte år ska parkeringsplanen uppdateras.

SOLLENTUNA
KOMMUN

